

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—,
za izvozništvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vračaja

Mrtve točke

Ako gledamo na evropsko politiko kot celoto in jo presojamo z vidika trenutnih miroljubnih prizadevanj, moramo z žalostjo ugotoviti, da je navzlic vsem resnim naporom diplomatov za zagotovitev miru v celotnem sistemu še vedno toliko »mrtvih točk«, da se nam zdi pesimizem realnejši od optimizma. Vsi neštetni spori, ki so vsak po svoje odraz tako lokalnih kakor splošnih evropskih zmed v zadnjih letih, so v bistvu samo vidni znaki neke globlje evolucije, ki jo v dogajanju neposredne sedanosti nekako še čutimo, ki ji pa že za bližnjo bodočnost ne moremo postaviti jasnih obrisov. Preveč je še mrtvih točk v Evropi in drugod, da bi mogli že sedaj nakazati končne cilje diplomatskih akcij, ki so tem bolj živahne, kolikor večja je splošna negotovost. Zavest odgovornosti vidno narasča tako pri velikih kakor malih državah in drži korak s prav tako vidnim naraščanjem oboroževanja, ki postaja čedalje bolj odločujoč činitelj mednarodnega razvoja. Strah pred vojno in zavarovanje pred morebitno novo katastrofo sta danes dva, rekli bi, podzavestna usmerjevalca zunanjepolitične črte posameznih držav. Posamezne mrtve točke evropske in svetovne politike to smer samo pospešujejo.

Izmed novjših sporov, ki so močno razgibali evropsko politiko in jo postavili na povsem nove osnove, je morda samo abesinska zadeva prešla v pozabo ter je prenehala biti jabolko perečega mednarodnega spora. Vse druge zadeve, ki so nastale po njej, pa tvorijo še vedno živa vprašanja naše sedanjosti, vprašanja, ki so tem bolj živa, kolikor bolj so še neresena in je njih likvidacija običajna na mrtvi točki. Takša živa in mrtva točka obenem je na primer Španija, kjer se že nad dve leti razpleta tako zvana državljanska vojna, ne da bi že bilo mogoče napovedati njen konec, ki je še vedno velik vprašaj za Evropo in ostali svet.

Kakor pa je špansko vprašanje nedvomno še vedno eno izmed posebnih živih evropskih vprašanj, saj absorbirajo velik del aktivnosti evropskih diplomatov, je z vidika miroljubnih prizadevanj ena izmed najbolj mrtvih točk evropske politike, ki še vedno vklepa v svoje okove vse večje miroljubne akcije, da se ne morejo tako sproščeno razviti in posvetiti reševanju drugih evropskih problemov. Morda je z mednarodnega vidika prav v tem njegovo trenutno težje, prav v tem bržkone tudi njegova največja nevarnost.

Dokler sta obe zapadni velesili še vedno vezani v svojih diplomatskih akcijah tudi na Španijo, se ne moreta tako popolno angažirati drugod, kjer je njuna čujnost najmanj v enaki meri potrebna. Večanje števila »nerešenih vprašanj«, ki je danes očitno del splošne mednarodne dinamike nekaterih sil, katerim služi kot sredstvo njihovega pritiska na nasprotno silo, vedno bolj in bolj veže roke miroljubnim evropskim državam in ustvarja nove mrtve točke v njihovih miroljubnih naporih. To medsebojno vezanje rok postaja skoraj neopazno čedalje bolj nevarno, ker večja konfliktna področja in s tem seveda zmanjšuje nade v splošno pomirjenje. Abesinija — Palestina — Porenje — Španija — Daljni vzhod — srednja Evropa, to so v glavnem etape svojestranskega razvoja zadnjih treh let, v katerem je sleherno na novo odprto in še nereseno vprašanje odpiralo možnosti nastanka novih komplikacij in s tem ustvarjanja vedno večjega števila mrtvih točk v splošnih prizadevanjih za ohranitev miru.

Nedvomno je prav ta, do neke mere čisto avtoritativni mednarodni razvoj silil Angleže, ki imajo svoje interese tako rekoč po vsem svetu, k velikim prevadnostim v njihovih akcijah v vsakem posameznem primeru, a s tem tudi k večji splošni popustljivosti. Zato se angleška politika v zadnjih letih nikdar ni utesnjevala samo v lokalna reševanja posameznih sporov, temveč je vedno iskala splošne rešitve, ki naj bi pospešile pomirjenje na vseh nevarnih točkah. Se posebej smemo to trdit o sedanjem angleškem ministrskem predsedniku Chamberlainu. V spoznanju nevarnosti, ki jih za evropski in sploh svetovni mir krijejo v sebi zevajoči problemi na različnih konfliktnih področjih istočasno, se je odločil za najširšo pomirjevalno akcijo, kateri na ljubo je žrtvoval celo zunanega ministra Edena in ga zamenjal z lordom Halifaxom, da bi s to spremembo ustvaril kar najugodnejše pogoje za svoje kočljivo delo.

Še preden se je evropski položaj poslabšal z nenadnim izbruhom sudetskega problema, je Chamberlain začel pogajanja z Italijo, ki so se uspešno zaključila z znanim velikonočnim spora-

GOERING POJDE V LONDON?

Po Hitlerjevem naročilu naj bi maršal Göring proučil z angleškimi državniki vsa pereča evropska vprašanja

London, 12. avg. b. Kakor se doznava iz zanesljivega vira, se nemška diplomacija še nadalje zelo trudi, da bi pridobila angleškega premiera Chamberlaina za pogajanja in sporazum. Ta akcija dejansko ni prenehala, odkar je Hitlerjev adjutant Wiedemann obiskal London. V isto zvezo spada obisk angleškega generala Johna Hamiltona pri Hitlerju. Sedaj pa namerava Hitler poslati v London v isti misli kakor Wiedemann maršala Göringa, ki naj bi z angleškimi državniki proučil vsa pereča evropska vprašanja, zlasti vprašanje omejitve oboroževanja in sudetski problem, in jim ponudil nenapadalni pakt za dobo 20 ali 25 let.

V tujakšnih političnih krogih pa so mnenja, da se Anglija v ločena pogajanja z Nemčijo nikakor ne bo pustila, ker je v tem pogledu dala Franciji enaka zagotovila kakor glede svojih pogajanj z Italijo. Razen tega so angleški odgovorni državniki mnenja, da ti imela pogajanja z Nemčijo

konkreten pomen šele, ko bi Nemčija sama prispevala k ureditvi španskega in češko-slovaškega problema.

Sprava med Hitlerjem in gen. Fritschem

Berlin, 12. avgusta. b. Spor med generalom Fritschem in Hitlerjem je na demonstrativen način definitivno urejen. Državni kancelar Hitler je poslal generalu pismo, v katerem mu čestita k imenovanju za častnega poveljnika 12. topniškega regimenta »v hvaležnem upoštevanju velikih zaslug«, ki si jih je general Fritsch pridobil »v vojni in miru«. Se posebej, piše Hitler, mislim danes na vaše nemurno delo za obnovo nemške armade. Z izrazi svojih najlepših želj za vašo osebo ostajam vaš Adolf Hitler.

Zelo verjetno je, da bo general Fritsch sodeloval že pri bližnjih manevrih rez-

vistov, pri katerih bo zaradi svojih priznanih organizacijskih sposobnosti gotovo zelo zaposlen.

Vojaške priprave v Srednji Evropi

London, 12. avgusta. h. Londonski tisk posveča veliko pozornost vojaškim pripravam v Srednji Evropi. Diplomatski dopisnik »Manchester Guardian« naglašja, da sklepa London zaenkrat iz tega samo to, da hoče Nemčija doseči s tem najvišjo stopnjo vojaške pripravljenosti. Toda nikdo se ne sme čuditi, če bodo začele tudi njene sosedne države izredne vojaške ukrepe. Uradni londonski krogi zasledujejo vojaške priprave v Nemčiji z največjo pozornostjo, ne izgubljajo pa dobre volje in so še vedno pripravljeni verjeti miroljubnim zagotovilom, ki jih je prinesel v London kapetan Wiedemann. V danem prime-

ru pa bosta Francija in Anglija skupno ukrenili vse, kar bo narekoval položaj.

Lansburyjeva misija v jugovzhodni Evropi

London, 12. avgusta. h. Znani poslanec delavske stranke Lansbury odputuje v ponedeljek v jugovzhodno Evropo. Obiskal bo Bukarešto, Budimpešto, Sofijo in Beograd. V vseh teh prestolnicah bo sprejel tudi od državnih poglavarjev. Lansbury hoče pri tej priliki nadaljevati svojo miroljubno akcijo in doseči sklicanje izredne mirovne konference v jugovzhodni Evropi, ki naj bi uredila vse obstoječe spore, predno bi prišlo do kakega resnejšega konflikta.

Francosko svarilo Poljski

London, 12. avg. b. »Times« poroča iz Pariza, da posvečajo te dni v tamkajšnjih političnih krogih posebno pozornost Poljski in Madžarski. V Parizu so v zvezi s tem z zadovoljstvom sprejeli informacije, da je zunanji minister Bonnet poljskega poslanika Lukaszewicza opozoril na potrebo poljskega zbližanja s Češkoslovaško, ker sedanja poljska politika nasproti Pragi nikakor ni v soglasju s svojočasnimi zagotovili maršala Rydz-Smiglyja v Parizu.

Podpis premirja med Rusi in Japonci

Japonske in ruske čete ostanejo na svojih dosedanjih postojankah

Tokio, 12. avg. o. Dopoldne so se ruski in japonski parlamentarni oficirji ponovno sestali na področju Čangkufenga in podpisali sporazum o premirju. Kakor pravi komunikacija, ki ga je o tem izdala japonsko vojno ministrstvo, določa sporazum:

1. Japonske in ruske čete prekinajo vse borbe in obdržijo svoje dosedanje postojanke v smislu diplomatskega dogovora, ki je bil sklenjen v Moskvi.

2. Padli vojakci z obeh strani se takoj prepeljejo na nevtralnno področje na ruski odnošni mandžurski strani.

3. Ugotovi se dosedanja črta fronte.

V zvezi s tem poročajo japonski listi, da je pri zadnjih borbah padlo po japonskih računih okrog 400 ruskih ter okrog 300 japonskih vojakov. Ranjenih je bilo po 600 Rusov in Japoncev.

Moskva, 12. avgusta. AA. Snoči je bila južno od postojank pri Čangkufengu prva konferenca vojaških zastopnikov Rusije in Japonske. Namen sestanka je bila ugotovitev črte, na kateri stopijo japonske čete. Prihodnji sestanek je bil popoldne.

Vojaški položaj pri Čangkufengu

Tokio, 12. avgusta. b. Po tujakšnih informacijah je vojaški položaj pri Čangkufengu naslednji: Japonske čete držijo hrib Čangkufeng ter vrh Šacauping, ruske čete pa so v Jankuanpingu, mali vasi v Mandžuriji, kakih 800 metrov od meje, kjer so zasedle tudi vse bližnje vrhove. Zdi se pa, da te japonske informacije niso točne, kajti upravičena je domneva, da je japonski poslanik Sigemicu pristal v razgovoru z Litvinovom, ko sta sklenila sporazum o premirju, na teritorialne koncesije, o katerih doslej podrobnosti še niso znane, ker želi japonska vlada svoji javnosti prikriti pravi obseg sporazuma, da bi tako vzbudila videz o diplomatski zmagi.

Nevarnosti še niso minile

Tokio, 12. avg. AA. Listi pozdravljajo v Moskvi sklenjeni sporazum in izrekajo zahvalo japonskemu vojaštvu in japonski diplomaciji za njun nastop v tem sporu. Po njihovi sodbi gre japonski vojski in diplomaciji za sluzga, da ni prišlo do hujših zapletov, iz katerih bi se kaj lahko izcimila vojna.

»Nici Nici« pravi, da težkoč še ni konec, vendar pa se je našla pot za mirno ureditev. Tudi »Asahi Simbun« meni, da afera še ni končno razčiščena. Vse je odvisno od poteka pogajanj za likvidacijo obmejnega spora. Če se vprašanje meje ne bo definitivno uredilo, bo ta obmejni odsek tudi v bodočnosti vir nevarnosti. Kitajsko upanje v vmešavanje tretjih v japonsko-kitajsko vojno se je izjalovilo. List »Sim-

zumom z dne 16. aprila tega leta. Začetek je bil dober in nade v ugoden nadaljnji razvoj so bile velike, kajti z uveljavljenjem velikonočnega sporazuma bi ne le Španija prenehala biti za Angleže »mrtva točka« v njihovih miroljubnih naporih, temveč bi jim tudi Italija nehala vezati roke in jim s tem odprla možnost za nove koristne akcije v zagotovitvi miru na vseh ostalih kritičnih področjih.

Razvoj, ki je sledil temu sporazumu, pa ni upravičil nade, ki so se stavile vanj. Španija je v angleških miroljubnih prizadevanjih slej ko prej mrtva točka in sporazum z Italijo, ki naj bi bil začetek velike splošne pomirjevalne akcije v Evropi, samo — sporazum na papirju. S tem pa so se nevarnosti, ki so nastale z novo zevajočo rano v srednji Evropi, samo povečale, četudi ne moremo sicer prav Angležem odrekati velikih zaslug, ki so si jih pridobili s tem, da so sudetski problem s pravočasno intervencijo omejili in ga vključili v meje, kamor

bun« meni, da nevarnosti še ni konec in da je nadaljnji razvoj dogodkov odvisen od zadržanja Rusije. Podobno pišejo tudi drugi listi.

Ugoden odmev v Angliji

London, 12. avg. AA. Večina londonskih listov meni, da pomeni premirje diplomatski udarec za japonske militariste. »Daily Telegraph« pravi, da so japonski vojaški krogi takoj odnehali, ko so dobili navodila iz Tokija. List pravi, da je pamet sama velevala, da se Japonska ne sme zapletiti v vojno z Rusijo. »Times« pravijo med drugim, da se po ukinitvi sovražnosti lahko zanesljivo računa s končno mirno likvidacijo rusko-japonskega spora.

Razdelitev Palestine zopet v ospredju

London, 12. avg. AA. Kolonijalski minister Malcolm MacDonald je snoči govoril po radiu in je med drugim izjavil, da silijo neprestani nemiri v Palestini britansko vlado, da se zopet vrne h predlogu o razdelitvi Palestine v židovsko in arabsko državo, med katerima naj bi bil nevtralen pas pod neposredno britansko upravo.

Polet iz Berlina v New York

Berlin, 12. avg. b. Nemško letalo »Condor«, ki je startalo na prekoceanski polet v Berlinu v sredo zvečer ob 19.58, je včeraj zvečer ob 20.53 srečno pristalo na new-yorskem letališču.

Francosko-nemški dogovor o obmejnem prometu

Berlin, 12. avg. w. Včeraj so bile v zunanjem ministrstvu izmenjane ratifikacijske listine o pogodbah, ki sta jih sklenili Nemčija in Francija o malem obmejnem prometu na nemško-francoski meji, o mejnih korekturah in o dopolnilnem sporazumu k tem pogodbam.

V Parizu izsledena ponarejevalnica denarja

Pariz, 12. avg. AA. Francoski policiji se je posrežilo izslediti tolpo mednarodnih ponarejevalcev, ki so v Parizu v tajni tiskarni tiskali ponarejene bankovce in znamenje vseh držav. Lastnik tiskarne je Rumun Jean Iliescu, ki je priznal, da je z bakrotiskom razmnoževal bankovce po pet funtov, belgijske kolk, in francoske bankovce po 500 frankov.

spada. Vprašanje pa je slej ko prej odprto in kot tako lahko samo pomnoži število tako zvanih mrtvih točk v evropski miroljubni politiki. Angleška diplomacija stoji nedvomno pred novimi, težkimi nalogami. Ves miroljubni svet želi, da bi jim bila kos. Veliko svetlo točko v njeni politiki, ki je preučavana na daljša razdobja, tvori nedvomno poglobitev angleško-francoskega sodelovanja. Upati smemo, da bo v njem dovolj moči za odstranitev vseh nevarnih mrtvih točk, ki še ovirajo veliko akcijo za splošno pomirjenje. Prvi znaki so že tu in se kažejo zlasti v živahnejši angleški in francoski akciji na evropskem jugovzhodu. To je druga svetla točka, ki dopušča nekoliko več optimizma.

Seveda, slika se iz dneva v dan spreminja in z njo ocena splošnega položaja. V zadnjih dneh se skrbi miroljubnega sveta zopet osredotočujejo na napetosti med Nemčijo in Češkoslovaško.

Francija bo zopet odprla pirenejsko mejo

če ne bo vlada generala Franca takoj odgovorila na predloge o umiku tujih prostovoljcev

Pariz, 12. avg. Službeni krogi v zunanjem ministrstvu še povsem odkrito govorijo o nameri francoske vlade, da ponovno odpre mejo na Pirenejih, če vlada v Burgosu ne bo takoj odgovorila na noto nevtralnostnega odbora glede angleških načrtov za likvidacijo španskega spora. Pri tem poudarjajo, da bo francoska vlada postopala povsem v sporazumu z angleško. Komentirajoč te izjave, pravijo listi, da je francoska vlada svoj čas prepovedala prevoz vojnih potrebščin in prostovoljcev v Španijo zgolj iz ustrežljivosti, da bi omogočila čim prejšnjo izvedbo angleških načrtov, francoska spravljalnost pa je bila izigrana, ker se zahtevana stroga kontrola na morju, na kopnem in v zraku ni izvedla. V Francovi Španiji se še vedno zbira tuji prostovoljci, dočim za umik prostovoljcev iz Španije še ni bil odrejen še noben ukrep. V takih okoliščinah francoska vlada ne more storiti ničesar drugega, kakor ponovno odpreti pirenejsko mejo in tako popustiti pritisku levicarskih strank.

Iz republikanskega tabora

Barcelona, 12. avg. AA. Uradno poročilo vrhovnega poveljstva pravi med drugim, da so republikanci zavrnili ob Ebru dva nacionalistična napada, obenem pa priznava umik republikancev na teruelskem bojišču.

Francovo vojno poročilo

Salamanca, 12. avg. AA. Vrhovno poveljstvo objavlja: V odseku pri Ebru nadaljujejo naše čete svoje prodiranje in preganjajo sovražnika iz pokrajine Sierra de Santa Madelena. Zajeli smo 100 sovražnikov.

S kitajskih bojišč

Japonsko prodiranje proti Hankovu je popolnoma ustavljeno, boji pa se nadaljujejo z nezmanjšano silo

Sanghaj, 12. avgusta. o. Kitajska protiofenziva na Jangceju, ki se je pričela v pričetku preteklega tedna in pri kateri je sodelovalo pol milijona vojakov ter veliki oddelki tehničnih čet, je bila doslej zelo uspešna. Predvsem je že docela dosegla svoj namen, japonsko prodiranje proti Hankovu je bilo namreč popolnoma ustavljeno. V zadnjih dneh so bile japonske sile močno ojačene. Kljub temu pa so Kitajci še nadalje prodirali proti vzhodu. Na obeh straneh reke se vsak dan razvijajo strašni boji. Po informacijah iz japonskih virov je na japonski strani doslej padlo nad tisoč ljudi, več tisoč pa jih je bilo ranjenih.

Včeraj popoldne so pričeli s 24 japonskih transportnih ladij izkrcavati na obeh obrežjih reke na tisoče vojakov, mnogo topov in tankov ter ogromne množine streliva. Tudi letalske sile so bile na obeh straneh znatno ojačene.

Hankov, 12. avg. AA. Po izkrcanju Japoncev 14 km daleč od Kiukianga, na desnem bregu Jangceja, se je razvil srdit boj. Več postojank je ponovno menjalo gospodarja. Zdi se, da je cilj Japoncev zavzete Učanga, jugozahodno od Kiukianga.

Bombardiranje Hankova

Tokio, 12. avg. br. Japonci so danes hudo bombardirali Hankov. To je bil najhujši letalski napad, ki ga je doživel Hankov po izbruhu kitajsko-japonske vojne. Dvajset velikih japonskih bombnikov je več ur metalo bombe na mesto. Glavni cilj bombardiranja je bila zaključna postaja železniške proge Hankov-Kanton. Število žrtev še ni znano.

Sanghaj, 12. avg. w. Japonski letalci so danes napadli tudi japonsko koncesijo Vučang, ki so jo nedavno zasedli Kitajci in ki je glavno oporišče kitajskega letalstva.

Včeraj so se razvile hude borbe pri mestu Konghau, zapadno od Kiukianga. Večji

japonski oddelek je zasedel višine okrog mesta, odkoder pa je bil zopet pregnan. Jedro japonske vojske in mornarice je sedaj v bližini Kiukianga. Kitajci pričakujejo skorajšnji pričetek velike japonske ofenzive v smeri proti zapadu. Položaj v pokrajinah severno od Jangceja je ostal v glavnem nespremenjen. Kitajci napadajo proti Huangmehu in Susungu, vendar pa doslej niso mogli doseči kakega večjega uspeha, ker se morajo na svojem pohodu boriti s poplavlami.

Bombni atentati v Sanghaju

Sanghaj, 12. avg. o. V bližini ameriškega pomorskega poveljstva so včeraj popoldne eksplodirale štiri bombe, ki so jih krivno nastavili kitajski nacionalisti. Dva Kitajca sta bila ubita, 13 ljudi pa je bilo ranjenih. Teroristi so vrgli bombe tudi v neko japonsko strojno tovarno in v neko predilnico. Atentati so bili izvršeni ob obletnici bojev za Sanghaj.

Veliki letalski manevri v Egiptu

Kairo, 12. avg. AA. Listi napovedujejo, da bodo v Egiptu v kratkem veliki letalski manevri pri katerih bodo posvetili posebno pozornost tako aktivni kakor pasivni obrambi pred letalskimi napadi.

Stavkovno gibanje v Belgiji

Bruselj, 12. avg. AA. V Belgiji pričakujejo splošno stavko stavbnih delavcev. Pri stavkovnem gibanju sodeluje tako socialistični kakor katoliški delavski sindikat.

Plavajoča delavnica

London, 12. avg. br. Danes je bila splovljena v morje 9000 tonska ladja, ki predstavlja plavajočo delavnico in popravilnico za podmornice. S pomočjo te ladje bo mogoče popraviti na odprtem morju tudi večje pokvare na podmornicah in drugih vojnih ladjah.

Razgovori v Pragi

Zastopniki sudetskih Nemcev pri predsedniku češko-slovaške vlade, dr. Hodžji

Praga, 12. avgusta. h. Politični odbor ministrov je imel danes sejo, na kateri je razpravljalo o raznih predlogih, ki so bili nato predloženi v sklepajno ministrskemu svetu. Današnje »Lidove Noviny« objavljajo vest iz krogov sudetsko-nemške stranke, da so sudetski Nemci zopet prekinili pogajanja z vlado in odgodili nadaljnje razgovore do prihodnje srede. Za vzrok navajajo dejstvo, da je vlada povabila k razgovorom tudi zastopnike koaliranih strank, dočim se hočejo Nemci pogajati samo z enakopravnim partnerjem, to je z vlado. V tem smislu je vodstvo sudetsko-nemške stranke obvestilo tudi lorda Runcimana. Kakor pa doznavamo vaš dopisnik, so se Nemci v zadnjem trenutku premislili in zopet spremenili svojo taktiko ter poslali svoje zastopnike k razgovorom, ki so bili danes v predsedstvu vlade. Tudi ti razgovori so pokazali, da obstaja med vlado, vladno koalicijo in ministrskimi predsednikom popolno soglasje. V torko bo imel lord Runciman pomembne razgovore z zastopniki sudetsko-nemške stranke, ki pripravljajo sedaj odgovor na izjavo, ki so jih podali pri večeršnjem sestanku ministrski predsednik dr. Hodža in zastopniki koaliranih strank.

Runcimanovi razgovori

Praga, 12. avgusta h. Misija lorda Runcimana je objavila danes naslednji komunikat: Danes popoldne je lord Runciman sprejel delegacijo združene madžarske nacionalne stranke, v kateri so bili poslanci Esterházy, Szűllő in Jaros. Razpravljali je z njimi o spomenici, katero so mu pred kratkim izročili. Popoldne je napravil poslanec sudetsko-nemške stranke dr. Franz Vojvodinski obisk pri lordu Runcimanu. Zunanji minister dr. Krofta je priredil nocoj v Černinovi palači večerjo na čast lordu Runcimanu in njegovemu spremstvu. Po večerji je bil prirejen koncert, na katerem je sodeloval praški kvartet in slovit klavirski virtuos Rudolf Firkušný. Na programu so bila zlasti dela Antonina Dvořaka, ki je najljubši kompozist lorda Runcimana.

Proglas čsl. rezervnih oficirjev

Praga, 12. avg. v. Zveza čsl. rezervnih oficirjev je izdala proglas, v katerem opozarja na pereče politične probleme in naglašajo med drugim: Mi oficirji, ki smo v primeru oboroženega konflikta prvi posvečeni smrti, dvigamo v polni zavesti svojih dolžnosti in trdno odločeni, da z vsemi silami branimo in izvršimo oporoko TG. Masaryka, svoj svari glas. Državna avtoriteta se pod nobenim pogojem ne sme zmanjšati, omejevanje ali izpodkopavanje. Od tega svojega stališča se ne umakemo niti za korak, niti za eno ped. Znamo bomo umreti, če bo treba, znan pa bomo tudi braniti, kar je naše in kar je sveto vsemu narodu.

Henleinovci nezadovoljni

Praga, 12. avgusta. Za presojo trenutnega položaja je zelo značilen članek, ki ga objavljajo »Sudetendeutsche Pressebriefen« o misli lorda Runcimana. Organ Henleinove stranke očita lordu Runcimanu, da se o sudetskih vprašanjih ne posvetuje izključno le s člani sudetskonekomske stranke, temveč tudi s socialnimi demokrati. Lahko si mislimo, piše Henleinov organ ironično, da spada sprejem socialnih demokratov med lordova osebnega zadovoljstva, ne moremo pa odobravati, da se temu sprejemu pripisuje tudi politični pomen. Članek polemizira proti koncu tudi z londonskimi oficirskimi »Times«, katerim zamerja, da

smatrajo nemške socialne demokrate za »pomembno nenacistično nemško skupino na Češkoslovaškem«.

Vlada in memorandum sudetskih Nemcev

Praga, 12. avg. b. Doznava se, da je vlada zavzela svoje končno stališče k junjski spomenici sudetskonekomske stranke, ki ga je dr. Hodža raztolmačil sudetskim zastopnikom. Ti so si pridržali odgovor za sredo, ko se spet sestane politični odbor vlade. V ostalem vztrajajo sudetski Nemci na stališču, da se toliko časa ne bodo pogajali s posameznimi resornimi ministri o konkretnih vprašanjih, dokler ne bo v direktnih pogajanjih z vlado dosežena osnova za taka pogajanja.

Spomenica nemških socialistov

Praga, 12. avgusta h. Poslanec nemške socialistične stranke Jaksch je izročil danes lordu Runcimanu spomenico o stališču nemških socialnih demokratov. V spremnem pismu naglašajo, da imajo nemški socialni demokrati vso pravico govoriti v imenu nemškega naroda, čeravno niso največja stranka v CSR. Poslanec Jaksch izraža prepričanje vseh nemških socialnih demokratov, da je možno prijateljsko sožitje s Čehi v eni državi in da so prav tako možni dobri sosedstveni odnosi med Češkoslovaško in njenimi sosedi.

Nemško letalo nad ozemljem ČSR

Praga, 12. avg. h. Ob priliki večerajšnje pogrebe v Hartmanovih umorjenega sudetskega Nemca Bayerla je prišlo nad Plazlovo neko nemško vojaško letalo z namenom, da sodeluje pri pogrebu. Orožništvo je o prihodu letala obvestilo poveljstvo letalstva, ki je tako poslalo več letal, nakar se je moralo nemško letalo umakniti preko meje.

Odgovor na poljski protest

Praga, 12. avgusta. h. Dne 6. t. m. sta poljski in za njim nemški radio objavila vest, da so tri češkoslovaška letala 22 km globoko prodrla na poljsko ozemlje. Poljski poslanik v Pragi je zaradi tega protestiral v znanjem ministrstvu. Vlada je uvedla preiskavo, ki je ugotovila, da v omenjenem času ni bilo v bližini poljske meje nobeno češkoslovaško ali civilno letalo in da je torej ta trditve popolnoma izmišljene. O rezultatu preiskave je znanje ministrstvo obvestilo poljskega poslanika.

„Temps“ o vprašanju uspeha Runcimanove misije

Pariz, 12. avgusta. h. »Temps« posveča uvodnik položaju v Srednji Evropi in piše, da oni, ki vedno širijo zmedo in pesimizem, napovedujejo sedaj tudi fiasko misije lorda Runcimana v Pragi, ki da bo ustvarila še težji položaj v Srednji Evropi, kamor pa je bil pred to angleško intervencijo. S tem, da je Anglija prevzela iniciativo za to misijo, nosi London kljub privatnemu značaju Runcimanove misije vso moralno odgovornost, Anglija je s tem znova izpričala svoj interes za mirno rešitev srednjeevropskih problemov. Tudi Nemčija je pristala na to intervencijo. Sprito takih okoliščin ni nobenega vzroka, da bi se dvomilo v uspeh angleške misije. »Temps« se bavi tudi z vestmi o oboroževanju Nemčije in utrjevanju nemške zapadne meje in vidi v tem le poskus oviranja pogajanj v Pragi.

Novi protižidovski ukrepi v Italiji

Zidi se bodo lahko nemoteno naseljevali v Abesiniji

Pariz, 12. avg. o. »Oeuvre« je danes objavil daljše poročilo o italijanski plemenski politiki. Med drugim trdi, da namerava italijanska vlada odrediti še naslednje ukrepe:

Vsi tuji Židje, zlasti iz Avstrije in Nemčije bodo v najkrajšem času izgnani iz Italije. 2. Vsi italijanski Židje, ki opravljajo kakšne vidnejše funkcije v državni službi, novinarstvu, filmskih igralcev in vseučilišni ostavko. 3. Iz vrst gledaliških igralcev, ali pa v fašistični stranki, bodo prisiljeni vsi profesorji in vsi židovski elementi sčasoma izločeni. 4. Židovski imetj se bo zaplenilo z motivacijo nedopustne nadaljnje obogatitve. 5. Ustanovili se bodo židovski okraji in omejila individualna svo-

boda vseh italijanskih Židov. Le bogati Židje, ki si bodo lahko odkupili osebno svobodo, če bodo svoje imetje v tujini prepustili fašistični vladi. 6. V Abesiniji se bo ustanovilo židovsko kolonialno središče, v katerem se bodo Židje nemoteno naseljevali.

Razen tega namerava fašistična vlada radikalno odpraviti tudi rasne razlike med južnimi in severnimi Italijani na ta način, da bo centralni urad za notranje preseljevanje preseljeval ljudi v množicah iz južnih v severne dežele in obratno.

»Oeuvre« nadalje razpravlja o stališču Vatikana do nove fašistične plemenske politike in pravi, da je bilo vatičansko glasilo »Osservatore Romano« ponovno zaplenjeno.

Prepoved slovaške in hrvatske propagande v Švici

Curih, 12. avgusta. b. Na predlog švicarskega zunanjega ministra (šefa političnega oddelka zvezne vlade) dr. Motte je švicarska zvezna vlada na svoji večerajšnji seji sklenila, da se takoj prepove sleherni politični in propagandni delo Slovaškega sveta (»Conseil Slovaque«) na vsem švicarskem ozemlju. Ta prepoved je bila potrebna, kakor je to utemeljeval dr. Motte, zaradi tega, ker je Slovaški svet razvijal propagando proti obstoju češkoslovaške države, kar je ogražalo tudi varnost Švice. In enakih razlogov je bilo prepovedano tudi nadaljnje izhajanje hrvatskega emigrantskega lista »Croacia Press« zaradi njegove protijugoslovenske agitacije. V zvezi s temi ukrepi sta bila izgnana iz Švice tudi madžarski državljani Andrej Tamas in jugoslovanski državljani Krumpo Pandzio.

Tako zvani Slovaški svet sta tvorila v Ženevi živeča Slovaška Jehlicska in Dvorscak, ki sta izdajala pamflete proti češkoslovaški republiki v raznih jezikih. Na Društvo narodov pa sta že večkrat vložila spomenico o odepitvi Slovaške od republike. Dvorscak se je že takoj ob prevratu zavzemal za to, da bi Slovaška ostala združena z Madžarsko in je v de-

cembu leta 1918 proklamiral v ta namen celo samostojno vzhodnoslovaško republiko s sedežem v Košicah. Že dva dni nato pa so češkoslovaški vojniki zasedli Košice in je Dvorscak zbežal v Budimpešto, od koder se je kasneje preselil v Švico, kjer je nadaljeval svoje zarotniško delo.

Jehlicska je profesor teologije. Leta 1906 je bil izvoljen v madžarski parlament. Zaradi prevelike vneze za slovaško stvar je bil od Madžarov obsojen in je odločil svoj poslanski mandat. Udeleževal se je nato kot profesor teologije na peštanski univerzi. Po prevratu se je vrnil na Slovaško, kjer je bil član revolucionarnega narodnega sveta. Leta 1919 je pod Hlinkovim vplivom zahteval, da morajo češkoslovaški vojniki zapustiti Slovaško. Ker se to ni zgodilo, sta tedaj prof. Jehlicska in Hlinka zbežala na Poljsko, si preskrbeli ponarejene potne liste in odšla v Pariz, kjer sta skušala pridobiti za slovaško stvar poljskega prezidenta Paderewskega, toda ta ju je ostro zavrnil. Nato sta bila izgnana iz Pariza. Tedaj sta se poti Hlinka in prof. Jehlicske ločili. Hlinka se je vrnil na Slovaško, Jehlicska pa je nadaljeval svoje razdiralno delo proti republiki v tujini.

Beležke

Vzori omladine JRZ

Glavni organ omladine JRZ, organizirane v »Slovenskem jugu«, ki je bil baje ustanovljen tudi na ljubljanski univerzi, razpravlja o vlogi omladine v politiki in vprašuje svoje mlade prijatelje: »Kaj je napravljal Hitler iz Nemčije in Mussolini iz Italije? In kaj sta storila iz omladine. Vse sta ji dala. Uvrstila sta jo v enotne vrste ter jo prepočila z enim duhom. Ta omladina ubira že danes pot v nemški in italijanski narod, kjer tolmači besede svojih voditeljev. Priznati moramo, da je bilo v delu za preporod nemške in italijanske mladine dosti sistema in metode. Posnemajmo samo Nemčijo in Italijo. Koliko naštartnega dela tiči v teh dneh ljudih, ki so še v pojoju svojih strank formalni peščici ljudi v esenco naroda, ki je danes že duhovni voditelj svojih narodov. Bije poslednja ura, da krenemo tudi mi pod vodstvom našega voditelja v borbo proti rdečemu zlu.«

Program dr. Mačkovega bivanja v Beogradu

Beograjska »Politika« objavlja program obiska in bivanja predsednika HSS dr. Mačka v naši prestolnici. Dr. Maček bo prišel v Beograd v nedeljo 14. avgusta ob 15.19 z zagrebškim brzovlakom. Z njim bodo potovali tudi člani vodstva Kmetso demokratske koalicije in sicer: senator inž. Avgust Kušić, dr. Juraj Sutej, Večeslav Vilder, dr. Budisavljević in Sava Kosanović. S postaje se bo odpravil dr. Maček najprej na neko zasebno stanovanje, nakar bo odšel na skupno konferenco vodstva beograjske združene opozicije in Kmetso demokratske koalicije, ki bo v stanovanju Ljube Davidovića ter se bo pričela ob 16.30 in bo trajala do 20. zvečer. Po konferenci bo skupna večerja v stanovanju Miše Trifunovića. Večerjo bo priredil voditelj starih radikalov Aca Stanojević.

V ponedeljek bo konferenca predstavnikov bloka narodnega sporazuma v stanovanju zemljoradniškega voditelja Joce Jovanovića. Konferenca se bo udeležilo po 30 delegatov bivše demokratske, radikalne in zemljoradniške stranke ter bo trajala celo dopoldne. Popoldne bo skupno kosilo na domu Joce Jovanovića. V ponedeljek zvečer bo večerja na domu Ljube Davidovića. Po večerji bodo sestavili komuniké in deklaracijo za javnost, ki bo objavljena najbrže ob odhodu dr. Mačka iz Beograda. Dr. Maček se bo vrnil v Zagreb v torek zjutraj ob 9.25 z brzim vlakom.

O politikih

»Hrvatski dnevnik« razpravlja o dolžnostih poštenega in vestnega politika. »Služiti resnici, to bodi prva naloga javnega delavca. Ljudstvo je treba povedati resnico tudi takrat, ko je ne sliši ravno rado. Pri politikih, ki mislijo samo na sebe in delajo ob sleherni priliki reklamo za svoje zasluge, je treba narodu pokazati pravo njihovo podobo. Politike je treba soditi po njihovem poštenju, duši in inteligenci, ne pa po licu in postavi: Narod mora vedeti, s kom se družijo in od česa žive. Ako se strastni kvartopirci vsiljujejo narodu za voditelje, potem je treba narodu povedati slabosti teh ljudi, ki hočejo upravljati njegove materialne dobrine. Narodno zaupanje je neke vrste kredit in težko narodu, ki poklanja svoje zaupanje nedostojnim ljudem, kvartopircem, alkoholikom in slabim. Izpostavlja se največjim nevarnostim. So politiki, ki naravnost žive od laži. To so falzifikatorji narodne volje, ki krivo tolmačijo narodne težnje. Oni imajo svobodo samo na jeziku. In težko narodu, ki zaupa svojo bodočnost in usodo takim politikom.«

Borba med marksisti in mačkovi

Med jugoslovenskimi socialisti in mačkovi se bje že leta sem borba za hrvatsko delavstvo. Dočim streme socialisti za tem, da bi se organizirala večina hrvatskih delavcev v socialističnih sindikalnih organizacijah, pa zahtevajo voditelji HSS, da se organizira hrvatsko delavstvo v »Hrvatski delavski zvezi«. Pri tem se poslužujejo eni in drugi vseh mogočih metod. Tako so baje socialisti razglasili med delavstvom, da je odobrilo delo njihovih sindikalnih organizacij vodstvo HSS in da bodo v bodoče sodelovali v okviru takozvanega hrvatskega narodnega pokreta. Sedaj se oglašajo organ dr. Mačka, ki pravi, »da se smejo hrvatski delavci organizirati samo v organizacijah Hrvatske delavske zveze, ki je sestavljen del hrvatskega kmetijskega pokreta. Hrvatsko delavsko zvezo je ustanovil Stjepan Radić, ki je hotel s tem zavarovati hrvatskemu delavstvu njegove pravice. V vrstah Hrvatske delavske zveze so organizirani danes vsi zavedni hrvatski delavci.«

Največja palača na Balkanu

V Novem Sadu građa na bulevaru kraljice Marije že dve leti novo palačo bavinovske uprave za dunavsko banovino. Do sedaj je bilo zazidanih v palačo že nad 30 milijonov, potrebnih pa bo še 20 milijonov za popolno dograditev. V tej vsoti pa niso vračunani stroški za nabavo notranje opreme. Palača banske uprave v Novem Sadu ne bo le največje javno poslopje v Jugoslaviji, nogo na celem Balkanu. Imela bo nad 500 prostorov in 44 m visok stolp. Vsa fasada v izmeri 12.000 kvadratnih metrov je pokrita z braskim marmorjem.

Zgodovina „Kmečke zveze“

Stric »Domoljub« razlaga svojim čitateljem zgodovino »Kmečke zveze«, ki je, kakor znano, podeželska organizacija JRZ. Po »Domoljubovih« zgodovinskih izsledkih je »Kmečka zveza« najstarejša in najbolj zaslužna organizacija slovenskega naroda in je prava srčnata, da še ni ljubljanska univerza izdala o tej naši najstarejši organizaciji monumentalnega dela. Dokazi za starost »Kmečke zveze« pa so črno na belem objavljeni v »Zgodovini slovenskega naroda«, »ki jo imajo doma v vsaki slovenski hiši, kjer s smohorskim knjigami ne podžigajo peč«, kakor pravi »Domoljub«. Iz te zgodovine zvemo, »da so se že l. 1515 združili kmetje vseh slovenskih dežel v »slovensko kmečko zvezo«, da bi se borili za najbolj osnovne slovske pravice. Ta prva slovenska kmečka zveza je bila organizirana skoraj tako, kakor naša sedanja »Kmečka zveza«. Tudi znake so nosili že člani te kmečke

Razvoj socialnega skrbstva v Mariboru

K nalogam, ki jih nalaga zakon občnam, spada tudi skrb za obubožane, omejene in stare občane, skrb za osirotle in zapuščene otroke in skrb za brezposelne delavce in nameščence. Socialno skrbstvo je važna panoga v okviru občinskega udeleževanja, ki ne sme zaostajati za duhom časa. Pomenilo bi graditi Potemkinove vasi, če bi se posvečala vsa skrb zgolj zunanosti mesta, pri tem pa zanemarjale njegove socialne naloge. To bi značilo disharmonijo, ki bi bila v protislovju z resničnim napredkom.

Glede Maribora z mirno vestjo lahko trdimo, da je posvečal tudi socialno skrbstveni panogi vsjo svojo skrb in pozornost. Po preobratu je mestno socialno skrbstvo stopnjevalo in vidno napredovalo in se izpopolnjevalo. Treba si je samo predložiti tako zvan ubožni urad, ki je obstojal pred prevratom v zelo omejenem in pomanjkljivem obsegu, z današnjim obsežnim socialno političnim oddelkom in vsestranskim napredkom je viden kakor dan za nocoj. Prej se je izpajavala vsa socialna politična naloga mesta občine zgolj v ozkem okviru dajanja podpor, danes so poslali mnogostranski in ločeni v tri glavne socialno skrbstvene panoge: starostno, mladinsko in delavsko skrbstvo in se delo zlasti veliko, na polju tako zvanega preventivnega skrbstva. Prej ni imela mestna občina nobenega zavoda, razen mestne ubožnice v Slovenski ulici, ki je bila zgrajena l. 1891., kjer pa se ni nudila nikakr skrb, marveč zgolj stanovanje. Popolna zavodova oskrba je bila uvedena šele po prevratu. Danes imamo za omejene in stare občane dva taka zavoda, v Slovenski ulici in v Štrosmajerjevi ulici. Nadalje obstajata dva zavoda za mlado, kateri se posvečata prav posebna skrb, namreč mestni mladinski dom v Korosčevi ulici in mestno dnevno zavetišče v Magdalenski ulici. Poseben zavod (delavski azil) služi za delavska priložnostna in za dom vajencev in mladostnih delavcev, drugi zavod pa za varstvo deklet.

V zavode se sprejemajo samo resnično potrebni, ki so brez svojcev, predvsem pa taki, za katere se smatra zavodova oskrba za najprimernejšo. Ostali prejemajo podpore v gotovini in naravnih, predvsem pa hrano v mestni ljudski kuhinji, ki je v sedanji obliki nastala tudi šele po prevratu iz prejšnje, za časa vojne ustanovljene tako zvane »Križsključke«. Za delo sposobni pa se v čim večjem obsegu zaposlujejo pri javnih delih, za kar je mesta občina proti koncu leta 1931., ko se je najbolj občutila gospodarska kriza, ustanovila veliko potezno »Pomožno akcijo«, ki je izkazala dostojno okroglo 5 milijonov din dohodkov. Znaneprej bo prostovoljno zbiranje prispevkov odpadlo, ker se je uvedla posebna socialna davčina.

Sporazum z Jadransko in Internazionalno

Zagreb, 12. avg. o. Danes je bila končana stavka nemških zavornalcev Jadranske in Internazionalne. Po posredovanju podbana savske banovine dr. Mihaldžića so delodajalci in nameščenci sklenili kolektivno delovno pogodbo po kateri: so se nameščenci razdelili v tri kategorije. V prvi to do prejemali v početku 1.200 din, po 35 let službe najmanj 2.500 din mesečne plače, v II. 1.800, odnosno 3.600, v III. 2.400 odnosno 4.800 din. Razdelitev v kategorije velja tudi za ženske osebe, le da bodo prejemale za 20 odstotkov manjše plače. Napredovali bodo avtomatsko. Letni dopusti se jim priznajo v smislu določb obrtnega zakona. Delovni čas bo vsako leto od 15. maja do 15. septembra nedeljen in bo trajal po 7 ur na dan, v ostalem času pa bo deljen in bo trajal dnevno po 7 in pol ure. Urejeno je bilo tudi vprašanje odpravnin. Opuščenji uradniki s 3 do 5 let službe bodo prejeli kot odpravnino plačo za 2 meseca, po 5 letih službe pa plačo za 3 meseca. Hkratu so zastopniki delodajalcev zagotovili nameščencem, ki so stavko vodili, da ne bodo opuščeni in da bodo še nadalje ostali v položajih, ki so jih doslej zavezali.

Uradništvo je staklo skupno 37 dni. Danes je nastopilo službo.

Desetmilijonski kredit za ladjedelnico v Kraljevi

Kraljevica, 12. avg. e. Finančno ministrstvo je otvorilo 10 milijonski kredit za dela v tukajšnji ladjedelnici, kjer bodo popravljali naše vojne ladje. Za ta dela bo prejela ladjedelnica po 2 milijona din na leto. Tako je ladjedelnica in delavstvu zagotovljena delo v prihodnjih petih letih.

Železniški popust za kongres Nar. strokovne zveze

Beograd, 12. avg. e. Prometno ministrstvo je odobrilo polovično vozno na državnih železnicah vsem udeležencem in delavskim delegacijam, ki se bodo udeležile proslave 30letnice Narodne strokovne zveze v Ljubljani v dne 3. in 4. septembra. Popust bo veljal od 1. do 9. septembra.

zveze: petelinovo pero in vršiček zimzelena za klobukom.

Likvidacija ostankov italijanskega klerikalizma

Poloficiozno beograjsko »Vreme« je objavilo članek Miloša Crnjanskega, jugoslovenskega atašea za tisk pri poslanstvu v Rimu, o fašističnem razizmu. Crnjanski pravi, »da bi bilo zelo preprosto, če bi tolmačili poslednji spor med fašizmom in Vatikanom samo kot posledico berlinskih intrig ter raznih izjav francoskih katoličnov. V inozemstvu premalo vedo, da mi sl fašizem likvidirati zadnje ostanke katoliškega opozicionalstva, vzraslega iz vrst bivših italijanskih klerikalcev. Nedavna polemika italijanskih pokrajinskih listov je odkrila pravi obraz teh nasprotnikov fašizma. Eno krilo fašistične stranke upravičeno smatra, da je napočila ura predčiščenja teh poslednjih računov.«

Ob izbruhu vojne je znašal proračun socialnega skrbstva mestne občine 73.204 kron, sedanji proračun mestnega socialnega skrbstva pa znaša 4.291.770 dinarjev, četudi je število prebivalstva naraslo medtem samo za 7.151 (od 28.741 na 35.892). Te številke v zvezi s širokopotezno stanovanjsko akcijo v prid delavcem in nameščencem dokazujejo dovolj jasno, da se je mesto Maribor po prevratu v polni meri zavedalo svojih dolžnosti do siromašnih in slabo situiranih slojev. Pri tem je bilo vedno objektivno in zlasti v socialno skrbstvenih zadevah ni poznalo pristranosti, kakor n. pr. pod bivšim nemškim režimom, ko so v uradnih dekretih priznavali pravice tako zvanim meščanskim nadarbinarjem z utemeljitvijo in priznanjem, da so varovali nemški značaj mesta.

Najboljši barometer za stanje socialnega skrbstva v kakem kraju je beračenje, kar vidno čutimo, čim prekorajimo mestne meje. Ugotoviti moramo, da je javno beračenje v Mariboru povsem odpravljen; v kolikor se še vrši na skrivnem, so temu krivi predvsem prosjaki, ki pritisajo z dežele v mesto, in dejstvo, da javnost tozadnjih pozivov mestnega poglavarstva ne upošteva v dovoljni meri. Brez sodelovanja javnosti pa je popoln uspeh v tem pogledu nemogoč.

Glavna skrb v bodoče bo morala veljati prehodu v normalne razmere. Mnogi brezposelnosti so se tokom let odvalili delu in bo treba v naprej v tej smeri zastaviti vse silo. Zlasti naj velja to za našo mladino, ki v brezdelju zahaja na kriva pota. To vprašanje sicer ni povsem odvisno od mesta občine, marveč od mnogih drugih činiteljev, predvsem od izboljšanja gospodarskega stanja, nadalje od zakonodaje itd., toda dolžnost mestne občine je, da pri tem sodeluje, ker je to vprašanje eno izmed najvažnejših socialnih vprašanj današnjega časa. Enako je važno s potrebnimi ukrepi spraviti v sklad današnje najemnine in cene življenjskih potrebščin z mezdami, oziroma plačami delavcev in nameščencev. Živ dokaz teh razmer so zasilna stanovanja v barakah in vagonih v Danjovski ulici, ki pa se bodo še letos zamenjali s primernejšimi zidanimi stanovanji.

Kakor povsod v povojni dobi se je tudi Maribor boril z raznimi težavami predvsem socialno političnega značaja. Kljub vsemu pa bo moral nepristranski, objektivni opazovalec priznati, da je Maribor pod Jugoslavijo tudi na področju socialnega skrbstva vsestransko in vidno napredoval. Tisti, ki so pod Avstrijo gospodarili na rotovžu in nutili, da smo Slovenci dobri zgolj za hlapičevska dela, se lahko na lastne oči prepričajo, da so bili v zmoti.

Anton Brandner.

Razpust JČL v Sarajevu

Sarajevo, 12. avg. e. Banska uprava drinske banovine je razpustila Jugoslovensko češkoslovaško ligo, ker je prekoračila svoj delokrog, določen v pravilih. Čisto imetje razpuščene lige pripada v smislu društvenih pravil sarajevski sokolski župi s posebnim namenom, da bi pospeševala slovensko kulturo. Proti razpustitvenemu odloku se je vodstvo lige pritožilo pri notranjem ministrstvu.

Prepovedane predstave potujočega gledališča

Sarajevo, 12. avg. e. Uprava tukajšnje policije je prepovedala prireditve potujočemu gledališču, ki ga vodi Vlasta Ristić pod imenom »Veselo pozorišče«. Prepoved je bila izdana na zahtevo sarajevskega narodnega gledališča, češ, da je treba narodu na gledališču zavarovati pred konkurenco.

Posrečen lov na razbojnika

Vinkovci, 12. avgusta. e. Skupina razbojnikov je pripravljala roparski napad na inženjerja vodne zadruge za regulacijo reke Vuke, Ferda Cvikerja, na prav podoban način, kakor je bil pred dnevi izvršen napad na beograjskega inženjerja Baderja v Sandžaku. Včeraj bi se moral inženjer Ferdo Cviker odpraviti v Petrinjeve in izplačati dno delavstvu, ki je zaposleno pri gradnji prekopa v porečju Vuke. K sreči se je neki razbojnik ob pravem času skopal svojo namero in je predvečerašnjim telefonično obvestil inž. Cvikerja o zasedi, ki mu je razbojniki pripravljali. Inž. Cviker se je s predsednikom vodne zadruge in orožnikom, ki se je skril v avtomobil, včeraj zjutraj res odpravil proti Petrinjevem. Na označenem kraju so razbojniki avto ustavili in ga obstopili, inženjer, predsednik zadruge pa so oboroženi skočili iz avtomobila in nekaj trenutkov razbojnike držali v zahu, drugi oročniki pa so med tem ves kraj otkolili in zajeli vseh 7 razbojnikov. Ugotovili so, da so trije med njimi že stari zločinci in da so tudi ostali štirje imeli že opravka s sodiščem.

Iz državne službe

Beograd, 12. avg. e. Napredovala sta v 6. pol. skupino sodnik Josip Pišter v Radovljici in Ciril Goluh v Krškem. — Službeno je premeščen rudarski pristav v 8. pol. skupini inž. Zdenko Kukar iz Mostarja v državni rudnik v Zenici.

Naš teniški poraz v Varšavi

Varšava, 12. avg. o. V okviru teniskega tekmovanja za srednjeevropski pokal se je danes pričela tekma med Poljsko in Jugoslavijo. Zmagajni prvi dve igri sta se zaključili z današnjo Poljske. Smerdu je izkubil proti Hebdzu 2:6, 1:6 in 1:6. Ku-kuljević pa proti nekdanjemu avstrijskemu teniskemu reprezentantu Bawarowskiemu 3:6, 0:6 in 4:6. Tekmovanje se jutri nadaljuje.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved: Pretežno oblačno vreme v severni polovici države s prehodnim dežjem. Čez dan se bo v teh krajih zjasnilo. V južnih krajih bo prevladovalo jasno vreme.

Zagrebška: Oblačno, polagoma pa se bo razvedrilo.

Dunajska: Hladnejše, spremenljivo padno vreme, od časa do časa deževje.

Naši kraji in ljudje

Grožnje in radosti naše Save Na Ježici pripravljajo „beneško noč“

Ježica, brez dvoma najromantičnejši del ljubljanske okolice, bi bila zlasti preko poletja, kaj mrtva, da nima svoje krasne Save. Tako pa je ob njenih bregovih zlasti letos nebroj kopalcev, kajti letos je savska voda nenavadno topla. Kdor gre ob solnčnem popoldnevu ob bregu Save od Tomačevega navzgor proti Gameljnam, bo v horovih gozdičih videl toliko improviziranih igrišč za odbojko, kot jih ne premore vsa Ljubljana, in toliko igrišč za balinjanje, ping pong in nogomet, pa tudi toliko prirodnega navdušenja za te igre, da samo blagruje te, ki morejo na Savo.

že nanešeni močni kupi gramoza, ob kraju pa se voda zadržuje v breg in ga izpodkopava ... Na tem prostoru se ustavlja voda, ča je baš tu najiminitnejša vožnja s čolni in najboljši prostor za dobre plavače. Tu bodo drevi izvedene tudi vse športne in druge točke »beneške noči«, ki jo, prvič pri nas in bržčas tudi prvič na Savi v vsem sijaju pripravljajo Savske toplice. Ker so baš Savske toplice letos pridobile nebroj novih gostov naše Save in ker so baš tu posebno lepa mesta za zanimiv obilen spored beneške noči, bomo imeli danes pri nas gotovo mnogo gostov. Že zdaj je pri-

pozdravi vsem, ki služijo sokolstvu, domovini in kralju so se pričele spuščati na prvo česka državna zastava ob petju »Kje dumov moj«, na to naša državna zastava med petjem »Bože pravde«. Bil je trenutek, ko se je marsikatero oko porosilo ob besedah tečajnikov, ki so izročili vodniku našo zastavo in žele, da bi se ista tudi drugo leto vila ob taki priliki v čast kralja in domovine. Tečajniki so prejeli potrdila o udeležbi, nekaj spominov, med katerimi so bili posebno lični na malem kartonu platinasto cvetje kot spomin na izlet v Logarsko dolino. Za vseh 40 udeležencev je to preskrbela S. Zinka Grobelnikova in napravila s tem vsem pravo veselje.

Popoldan istega dne smo se podali v Sv. Peter v Sav. dolini, kamor smo šli na javni nastop. Po prihodu na postajo nas je pozdravila godba in tamošnji prosvetar, na kar so naraščajoče izročile českim naraščajnikom 2 krasna šopka nageljnove. Domač naraščajnik je oba pozdravil v českem jeziku, želeč jima dobrodošlico. Na to se je razvil sprevod v Sokolski dom. Zaradi slabega vremena so bile skušnje za nastop v dvorani. Nakar se je po plohi vršil javni nastop po sestavljenem vrstnem redu. Tečajniki in tečajnice gozdne šole so nastopili s posebnimi točkami in želeli veliko odobravljanje. Sokolsko društvo Sv. Peter je pogostilo vse tečajnike in jim tudi finančno omogočilo poset tega nastopa. Iskrena bratska hvala vsem!

Zalost nas je obela v ponedeljek zjutraj, ko smo pričeli rušiti naše platene sokolske domove in se pripravljali na pot domov. Zadnjič smo si stisnili roke in si želeli, da bi še kdaj skupaj prebili in doživeli toliko lepega in vsega. Sklenili smo pa v srcih, da bomo stili odlej vse svoje sile na razpolago sokolstvu in domovini. In to tudi hočemo!

Deževni avgust

Ljubljana, 12. avgusta. Dan za dnem pošilja avgust deževje na zemljo. V Ljubljani smo imeli doslej le tri vedre dneve, vendar je pa značilno, da se večina nalivov, spremljanih z močnimi nevihtami, gromom in strelami, zvrsti v noč. Nih urah. Odraže postaja težko, občutljivejšim ljudem vpliva na živce, druge spet buje iz spanca nočni treski.

Po dosedanjih izglejih obeta biti letošnji avgust zelo deževan. Polovica meseca se ni tu in že smo v 9 deževnih dneh namerili v Ljubljani 112,3 mm padavin! Tu, v Mariboru niso bili na tolišem, nebo je poslalo tam v prav tako 9 dneh 108 mm dežja. Vode so kljub močnim nalivom — saj je samo v noči od srede na četrtek padlo v Ljubljani 47,5 mm deževnice — ostale na normalni višini. Zemlja posrka sproti vodo v propustne, izsušene plasti. Povodnji se razlijejo šele tedaj, kadar se zaradi trajnega dotoka dvignejo talne vode in je zemlja prenapočena močje.

Ob Jadranu so imeli še nadalje suhe in sončne dneve. Na Rabu je n. pr. kanilo v dveh »prosinih« dneih le 4 mm, v Splitu sploh nič dežja. Zato je srednja Dalmacija bila še vse doslej visoko segreta, v senci je kazal toplomer trajno med 31 in 37 stopinjami C. Na Rabu je živo srebro nihalo po dnevi v senci med 24 in 34 stopinjami C, v Mariboru med 20 in 26,8. V Ljubljani od 20,9 do 30,4.

Dnevničarji tožijo ...

Ljubljana, 12. avgusta. Malokdaj pišejo naši listi o nižjih državnih uslužbenih, menda zaradi tega, ker iz teh vrst ni ljudi, ki bi se znali pobrigati za zelo potrebne apele na vso našo javnost. »Slovenski Narod« pa je nedavno objavil članek pod naslovom »Tudi dnevničarji tožijo«. Upravičen je ta članek, res pa je tudi, da se nižji državni uslužbeni zelo malo brigajo za svoje interese in da so zaradi tega tako slabo upoštevani.

Za nižjega in najnižjega državnega uslužbenca bi moralo veljati pravilo: Toliko pravice boš imel, kolikor si je boš, združen v skupni organizaciji, priporil ne glede na to, ali si uradnik, poduradnik, sluga ali dnevničar. Vsi nižji državni uslužbeni živimo iz rok v usta in z dneva v dan. Pri tej skupni zli usodi pa se ne moremo organizirati, da bi se v organizaciji, ki jo dopuščajo uradniški zakon, borili za svoje življenjske pravice. Glavni vzrok tega je v tem, ker med nami ni sloge, pač pa velika nevoščljivost. Reče, ki so slučajno uradniki, v svoji domišljavosti zaničujejo poduradnika, poduradnik slugo, sluga pa dnevničarja, vsi skupaj pa ženske uslužbenke za

»vaskovrstna, tudi najnižja dela, o katerih sploh nikdar ne mislijo, da so njihove tovarišice in sotripinke. To gre z leta v leto, čeprav so vsi od nižjega uradnika do zadnjega dnevničarja in služkinje popolnoma izenačeni s prejemki, ki ne zadostujejo za življenje. Razlike med njimi tako sploh ni in zaradi tega je nujno potrebna najslo-

nejša akcija vseh državnih uslužbenec, ki od svojih prejemkov ne morejo živeti. Na te državne uslužbenke se obračajo pri vseh volitvah, a še to se ni zgodilo, da bi dnevničarji po dolgi letih postali stalni državni namestniki. Tako se tudi ničesar ne stori za zavarovanje v primeru bolezni, onemoglosti in smrti.

Mlado dekle na krivih potih Krade in slepari po Dolenjskem in Štajerskem

Litija, 12. avgusta. Mlada in precej prikupna Zofija Perkovala je bila pred meseci zaposlena, pa ji bolj diši pohajkovanje, zato je zašla na krive poti. V okolici Domžal je imela službo kot tvorniška delavka. Zahotelo se ji je kolesa, in kupila ga je na obroke. Nekaj malega je dala za aro, obljubila pa je, da bo prinesla čez teden dni že večji obrok. Prodajalec je zamen čakal na denar, kajti je Zofija izginila s kolesom ko kafra.

Odpeljala se je v Litijo, kjer se je nastanila v neki gostilni, čes da bo poiskala v litijski tvornici dela. Zaradi pomanjkanja denarja je skušala prodati kolo. Našel se je že kupec, ki pa je zasumil v nepošten izvor. Prijavil je zadevo oblastvom, in tako je prišlo na dan, da je prodajalca Perkovala kolo, ki še ni njena last. Zato so ji ga litijski orožniki zaplenili in ga oddali lastniku v Domžalah.

Za nekaj dni se je preselila Zofija v okolico Vač. V naselju Konju nad Ponovičami se je izkazala za zelo spretno vlomilko. Ker imajo kmetje delo na polju, so kmetije zdaj navadno brez nadzorstva, Zofija je opazovala, kam spravljajo kmetje ključce, in ob času njihove odsotnosti je vdrla v več hiš, kjer je pobrala iz shramb moko, mast, jajca in druga živila. V nekem skritem kraju blizu Konja je imela kar malo priročno skladišče. Kradla je tudi obleko. Perilo in kar je imelo kako vrednost.

Eden izmed kmetov je opazil, da ima ob času, ko so vsi domači zdma, večkrat tistinske obiske. Zdal je znanjalo tega, zdaj onega. Gospodar se je skril na podstrešje, družina pa je šla na polje. Iz gozdička je prišla tedaj tatinska Zofija, poiskala v

skrivališču ključ in vdrla v hišo. Ko pa je začela v shrambi zbirati zabelo in druga živila, se je pojavil pred njo gospodar. Na njegove klice so prišli domači fantje in zajeli podjetno vlomilko. Trdo so jo prišli in in je priznala vlogo. Povedla jih je v svoje gozdno skrivališče in jim je vrnila domala vse, kar si je nabrala zadnje dni pri njih. Nato so jo spustili, ne da bi zadevo prijavili orožnikom. Za to dogodka so izvedli orožniki šele zdaj, ko so obšli svoj okoliš na redni patrulji.

Medtem je prijavil vlom delavec Robenik iz Litije. Stanuje pri Slancu za Savo. Kadar je bil zdma, je shranil ključ na skrito mesto. Bog veji, kako je izvolala Zofija za to skrivališče. V času, ko ni bilo Robenika doma, se je vtihotapila Zofija v Slančovo hišo in je snela pred Robenikovimi vrati ključ od njegovega stanovanja. Nato je imela dovolj časa, da je preiskala, kaj bi kazalo odnesti. Robeniku je pobrala vse, kar je imelo kakšno vrednost. Odnesla mu je obleko, perilo, pa tudi nekaj prihrankov, ki jih je našla skrite med obleko.

Vsa poizvedovanja za njo so bila zaman. Zofija je izginila brez sledu. Vedela je, da so ji tla v našem kraju prevroča, zato je šla po svetu. Zofija je doma z Zidanega mosta. Rodila se je v Nemčiji, pristojna pa je v Loke. Za držnim tatinskim dekletom je razpisana tiralica. Zanimivo je, da je izvršila v času, ko je pobegnila od nas, že več tatvin in sleparstev tudi po Dolenjskem in Štajerskem. Tako se glasijo poročila varnostnih oblastev. Pričakovati pa je, da bo pokvarjeno dekle prišlo kmalu pravici v roke.

Tragična smrt v rudniku

Zalec, 12. avgusta. V državnem rudniku v Zabukovci pri Zalcu se je pripetila včeraj kmalu po 18. težka nesreča, ki je zahtevala življenje 46-letnega elektromonterja g. Franca Karnovskega.

Po končanem delu v električnem transformatorju, kjer se transformira električna napetost 20.000 voltov, se je Karnovšek sredi pogovora z dvema tovarišema, ki sta mu prej pomagala, oddaljil z očitnim namenom, da se nekaj pregleda v transformatorju, pri tem pa je prišel v dotiko z električnim tokom 20.000 voltov in se na mestu zgrudil mrtve.

Pokojni, ki je bil iz St. Petra v Sav. dolini in si je šele pred nekaj leti pozidal v Zalcu blizu železniške postaje lepo stanovanjsko hišo ter tako ustvaril sebi in svojem prijetno domovanje, je bil znan kot eden najboljših elektromonterjev in je kot prvostopenjski strokovnjak zgradil dve električni napravi v Zabukovci, kjer je bil zaposlen in novembra 1923.

Karnovšek, ki je tako vroče ljubil svoj dom in svojo družino, zapušta tri hčerke, katerih najmlajša je lani začela posesti žalsko ljudsko šolo, starejši dve pa študirata na celjski realni gimnaziji.

Z nesrečnim Karnovškom, ki je bil nad vse dober in priljubljen, in njegovo nesrečno družino sočustvuje vsa javnost. Naj bo ohranjen pokojniku blag spomin, nesrečni rodbini pa naše iskreno sožalje!

Manifestacija čsl.-jugoslovenskega bratstva

Maribor, 12. avgusta. Snoch so nastopili s peštrimi koncertni sporedom v polni dvorani Grajskega kinu praški konservatoristi. Za ta koncert je bilo v mariborskih nacionalnih krogih ogromno zanimanje. 10 članic tega slavnega komornega združenja v českih narodnih nošah ter 11 članov je ubrano, skladno izvajalo bogat koncertni spored, ki se je pričel z jugoslovensko in česko slovaško himno in ki so ga živahno prepletale českoslovaške in jugoslovenske narodne pesmi, med njimi tudi naša slovenska »Kresovale tri devojke« (Adamičeva).

Praški, skupno konservatoristov odliku. je izredna glasbena kultura, glasovno barvna enotnost, sijajna zlitost v podajanju. Bili so po navdušenju občinstvu obuti s cvetjem in so prejeli lep venec.

Oder Sokola v Rušah

ponovi jutri v nedeljo ob 15.30 v okviru prireditve Mariborskega tedna narodno igro v 4 dejanjih: »Miklova Zala«, katero je po romanu dr. J. Sketa napisal Franjo Sornik in katera je v režiji opernega pevca, ruskega rojaka g. Vekoslava Janka doživela pri premieri prodoren uspeh. Premieri te igre je prisostvovalo nad 3.000 gledalcev, nekaj stotin jih je pa na žalost moralo oditi, ker je bil ves prostor za gledalce natrpano poln. Tem bo tokrat dana prilika, da si igro ogledajo, ki jih bo prav gotovo zadovoljila. Ogledite si posnetke od prve vpisovitve, ki so razstavljeni v izložbah trvd: A. Macun, J. Benko, Turk & Vremec v Gosposki ulici in avtomat. bufetu v Slov. ulici v Mariboru. V primeru slabega vremena bo predstava 15. t. m. Gostje se lahko poslužijo vlaka, ki vozi ob 14.30. uri iz Maribora, ker se bo predstava začela pol ure kasneje kot običajno. Na svidenje v Rušah!

Tujski promet Maribora

Maribor se mrzlično in s ponosom pripravlja, da položi račun o svojem prevladnem narodnem in državnem poslanstvu in o svojem kulturnem, socialnem in gospodarskem napredku v prvem dvajsetletnem razdobju svobodnega političnega, kulturnega in gospodarskega življenja kot predstraža in prva pozornica v Jugoslaviji ter da na pravi način manifestira svojo pripadnost in povezanost s močmi kraljevine Jugoslavije. Pri tej priliki utegne gotovo zanimati tudi kratek pregled razvoja tujskega prometa v Mariboru od osvobojenja do letošnjega jubileja.

Maribor ni mogel pred vojno igrati nikake velike vloge v pogledu tujskega prometa — prevelika je bila njegova odvisnost od Grada; premalo je mogel nuditi tujcem v pogledu hotelov, razvedrila, sporta itd. Tudi elektrifikacija mesta je postala izvedljiva šele tik pred vojno z zgraditvijo močnega hidrocentra v Fali nad Mariborom. Je pa že pred vojno Maribor zaslovel radi svojih izredno ugodnih klimatičnih razmer, radi svoje krasne okolice, tako bogate na prirodnih lepotah, radi romantične svojih bogatih vinogradov, rodniških vrtov, vabljivih gozdov. Že takrat je bil Maribor najvažnejše izhodišče za prijetne ture na bližnje Pohorje; vendar so takratne planinske koče nudile le skromno zavetišče. Z izgraditvijo gorske ceste na Pohorje, ki je do Mariborske koče in Pohorskega doma dovršena in je že drugo leto v obratu, je Pohorje izredno mnogo pridobilo. Nastali so novi udobni gorski hoteli ter cela vrsta

privatnih vil, ki dajejo Pohorju značaj »Jugoslovenskega Semmeringa«. Nadaljevanje ceste do Sv. Aneha je v delu in bo tudi ta del že prihodnje leto izročen prometu. Pohorska cesta je projektirana preko vse dolžine Pohorja mimo Senjorjevega doma do Slovenjega Grada, kjer bi naj dobila zvezo z gorskim cestnim omrežjem Savinjskih Alp, Karavank in naših Julijskih biserov. Gorska cesta, ki bo združila najlepše predelo Slovenije, bo igrala v našem tujskem prometu v bližnji bodočnosti izredno vlogo. Redkokatero mesto ima v svoji neposredni bližini tako krasno, pozimi in poleti privlačno gorovje, kot je naše Pohorje. Z novo cesto so postali njegovi vrhovi takoj dostopni, da se po komaj 20-minutni vožnji v avtomobilu lahko kopljete v žarkih prekrasnega pohorskega sonca.

Druga velika privlačnost Maribora je Mariborski otok, ki je v tako neposredni bližini mesta tudi skoraj edinstven na svetu. Na tem otoku, ki se odpira obiskovalcu kot en sam prekrasen park, je zgrajena mestna občina mariborska leta 1930 divne kopalnice naprave, ki so zanesle ime prekrasne Mariborskega otoka in s tem tudi Maribora daleč preko mej naše države. Dobri poznavalci sveta ne skrivajo pri obisku otoka velikega presenečenja nad njegovo lepoto. Izborna restavracija, lepo urejene promenadne poti, športne naprave, trije bazeni z vsemi ostalimi napravami nudijo obiskovalcu res vse, da lahko v najlepšem kopaliskem razpoloženju preživi tu poletne dneve.

Po vojni je dobil Maribor dva moderna hotela, trije starejši pa so bili popolnoma prenovljeni, tako da razpolaga Maribor sedaj s petimi dobrimi hoteli z vsem modernim komfortom. — Kavarniškim življenju je Maribor zelo vdan in ni čuda, da ima zato veliko število dobro urejenih kavarn,

Grad v Mariboru

ki nudijo v zimskem in toplem letnem času prav zabavno, prijetno in domače bivanje. Mariborski hotelirji in kavarnarji uživajo najboljši glas ter je mariborski strežni personal zaradi tega zelo iskren po svojih

slaviji. Poleg požrtvovalnosti lastnikov gre velika zasluga tudi gostinskih nadzornikov, ki so bili ustanovljeni v Mariboru. Ne samo v interesu Maribora, ampak vse tujske prometne Jugoslavije bi bilo želeli, da bi se kmalu uresničil načrt o ustanovitvi hotelske šole v Mariboru. — Velika Falska

škodovala njegovim prirodnim lepotam in klimatičnim prednostim.

Tudi v sportnem pogledu je bilanca preteklih 20-letnih dobo zelo dobra. Trije novi stadioni za lahko atletiko in nogomet so bili zgrajeni, poleg tega pa so bili pripravljene tudi moderni teniški prostori v Ljudskem vrtu in na Koroščevi cesti. Projekta za dva nova stadiona se bližata realizaciji. — Maribor sicer še ni vključen v mednarodni letalski promet, vendar pa je mariborski Aeroklub pri deceniji svojega obstoja kronal letos s postavitvijo modernega hangarja na Tezenskem letališču. — Skoro v vseh sportnih panogah si je pridobil Maribor v preteklih 20 letih marsikatero narodno in tudi mednarodno trofejo. Imenovati moramo sokolske pravke na olimpijadi in jadrarno letalstvo, ki se razvija izredno uspešno in razveseljuje.

V urbanističnem pogledu je Maribor v prvih dveh desetletjih svojega svobodnega življenja izredno veliko napravil. Mariborska mestna občina, ki razpolaga danes z najlepšim avtomobilnim parkom v Jugoslaviji, gradi na glavnem trgu, ki se poplavlja na novo regufira, prvi avtomobilski kolodvor v državi. V najkrajšem času bo dobil Maribor tudi svojo nujno potrebno novo tržnico. Daje je želeži, da bi se akcija za zgraditev drugega mostu preko Drave čimprej uspešno končala. S takovanjem glavnih prometnih žil med glavnim kolodvorom in glavnim trgov je Maribor velika prihodnost. Ta dela pa se bodo v prihodnjih letih energično nadaljevala, tako, da bo Maribor kmalu rešen prašne nadloge. Zelo prijetno je, ko letoviščarjem stanovanja v kolonijah krasnih novih vil pod planjavo, proti Komnici, v Rudvanju, v

Domače vesti

* Jubilejna kulturna razstava na Mariborskem tednu. Onim, ki so se nameravali udeležiti narodnega tabora v Mariboru, se nudi še vedno ugodna priložnost, da izkoristijo polovično vozno za obisk mariborskega tedna in velike jubilejne kulturne razstave, ki se vrši v okviru proslave dvajsetletnice Jugoslavije v Mariboru. Ugodnost polovične vozne velja za dopotovanja do 15. t. m. in za povratek iz Maribora do 19. t. m. Jubilejna kulturna razstava nazorno prikazuje obiskovalcu razvoj kulturnega, prosvetnega in socialnega življenja Maribora v jugoslovanski dobi. Tudi ostale razstave in prireditve v okviru Mariborskega tedna so ravno letos izredno zanimive ter je pričakovati, da bo obisk zunanjih gostov prav posebno v zadnjih dnevih zelo močan.

Za bolnika:

* Udeležencem počitniškega pedagoškega tečaja v Ljubljani. Priprave za tečaj so zaključene. Pedagoško društvo je vzelo na znanje vse prijavitelje, ki so se pisмено ali ustno prijavili za tečaj. Kdor se še ni prijavil, pa bi želel obiskovati tečaj, naj se javi 22. t. m. pol ure pred otvoritvijo tečaja v dvorani Delavske zbornice, kjer se bo tečaj vršil, da ga naknadno vpišemo. Šolska vodstva so dobila pred kratkim odlok, da morajo biti vsi učitelji že 25. t. m. na službenih mestih. Z ozirom na to sporočamo vsem udeležencem, da smo se obrnili v tej zadevi na banko upravo in dobili zagotovilo, da smejo ostati tečajniki do 27. t. m., to je do zaključka tečaja, v Ljubljani. — Otvoritev tečaja bo v ponedeljek 22. t. m. ob 8. v dvorani Delavske zbornice. Pred otvoritvijo se bodo izdajale legitimacije in pobirala prijavnina.

Oni, ki mnogo jedo in veliko sede ter zaradi tega največje trpe na trdi stolici, naj pijejo dnevno po eno čašo naravnega »Franz-Josefove« grenčice, ki jo je treba prejšnjo noč prekuhati. Davno preizkušena »Franz-Josefova« grenčica se odlikuje po svojem zanesljivem učinkovanju, prijetni uporabi in se dobiva povsod.

* Dva tisoč turistov v Crikvenici. Videti je, da bo tujski promet v naših obmorskih krajih ta mesec zelo obilen. V Crikvenico je prišla zdaj večja skupina poljskih učiteljev, ki so hoteli prenočevati na Sušaku, a ker tam ni bilo prostora, so se nastanili v Crikvenici. Ob našem morju bodo ostali teden dni. Prišla je tudi skupina holandskih turistov. V Crikvenici je zdaj kakih 2.000 gostov, za 600 več kakor lani v tem času. Dober obisk imajo tudi Selce in Novi. V Selcu je zdaj nad 400, v Novem pa nad 1.000 gostov.

Že prvi dan dopusta lahko solnce polno izrabite, ako uporabljate Tschamba Fil. Drogerija Gregorič dr. z o. z. Ljubljana, Prešernova ulica 5.

* »Slavček« na Gorenjskem. Gorenjska bo danes spet prešla v svojo sredo naš najboljši mladinski zbor Trboveljskega slavčka. Pa ne samo v naši državi slavi »Slavček« kot najboljši, pač pa tudi preko meje sega njegov sloves. Saj je leta 1934. na mednarodnem mladinskem festivalu v Pragi odnesel prvo nagrado. Vsi moramo biti ponosni na »Slavčka«, ker je bil v mnogih primerih v čast in ponos naši državi. Kot tak, upamo, da nas bo »Slavček« v kratkem zastopal tudi v Ameriki. Danes bo »Slavček« nastopil v Krekovem domu na Jesenicah, jutri v nedeljo bo ob 10. dopoldne pel pri maši v Kranjski gori, popoldne in zvečer bo imel koncert istotam in v Dovjem. 15. t. m. bo »Slavček« gost Železniškega mladinskega doma v Gozd-Martuljku, a 16. t. m. ob 9. zvečer bo na prireditvi koncert v Sokolskem domu na Bledu. 17. t. m. pride zbor v Skofjo Loko, kjer bo letoval nekaj dni v dvorani nove šole. Zanimanje za »Slavčka« je splošno in bo brez dvoma povsod tudi udeležba taka, kot jo »Slavček« zasluži.

Košarkih itd. ter so dnevna povpraševanja po teh stanovanjih zelo številna. V kulturnem pogledu Maribor, kot prestolnica severne Slovenije, ni mogel bolje praznovati 20-letnice svojega svobodnega obstoja nego s tem, da je dal prekrasne prostore v mariborskem gradu na razpolago Muzejskemu društvu. Brez dvoma bo Mariborski muzej, ki je zelo bogat na zgovinjskih spomenikih iz keltske, rimske in slovanske dobe, v novem okviru postal velika atrakcija v tujem prometu.

Maribor je postal po vojni ne le prijetno letovišče in prezimovališče ter izhodišče za krasne izlete na Pohorje, Kozjak, Slovenske gorice in razna zdravilišča, ampak je radi visoke stopnje svojega gostinstva postal zelo priljubljen tudi v tranzitnem in izletniškem prometu. Tujkoprometni interesi Maribora so najožje povezani z vprašanjem modernizacije naših cest; trdno upamo, da se bodo sedaj po objavi državne programa o modernizaciji cest upoštevali tudi interesi Maribora, ker dobre ceste ne zveže preko Maribora na sever, zapad, vzhod in jug so ne le v korist Mariboru, ampak predvsem celi naši domovini; saj predstavlja Maribor na severu glavni vhod v našo državo. Že iz tega, s kakim veseljem so avtomobilisti in motoristi sprejeli modernizacijo malega koščka delnice od št. Ija do Maribora, nam dokazuje, da so dobre ceste prvi pogoj za razvoj

* Pojdimo na Golnik v ponedeljek, 15. t. m. na veliko ljudsko prireditev Krajevne protituberkulozne lige. Sodeluje vojska godbe iz Ljubljane, Akademski pevski kvintet, mladinski zbor itd. Po uradni delu prireditve sledi ples in prosta zabava z nadvse pestrim sporedom. Izvrstne železniške in avtobusne zveze. Udeleženci motoklasične dirke na Ljubelju, porabite ugodno priliko in pohitite popoldne na Golnik! Začetek točno ob 3. popoldne. Vstopnine ni.

* Ravnateljstvo trgovskega učilišča »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska c. 15. na mnoga vprašanja razglasa, da sprejema med počitnicami prijave za vpis le pisemenim potom. Redno vpisovanje pa prilije od 20. t. m. dalje vsak dan. Kdor želi točnih informacij glede vpisa, sprejema in ostalih pogojev, naj piše na ravnateljstvo, da mu pošlje letošnje šolsko poročilo in izvešče.

* Filatelistična razstava v Zagrebu. Hr. vatsko filatelistično društvo v Zagrebu slavi letos 40-letnico svojega obstoja in 20-letnico, odkar izhaja društveno glasilo »Filatelista«. V proslavo teh dveh jubilejev prireja društvo v dvorani tehnične fakultete 4. 5. in 6. septembra razstavo znamk, pri kateri bo sodelovala večina članov s svojimi toglatimi zbirkami. Kakor že objavljeno, imajo obiskovalci te razstave polovično vozno na železnicih, ki velja od 2. do 8. septembra.

HIGIJENSKA GUMA

V vseh strokovnih trgovinah, gospod...

* Ustanovna skupščina Prostovoljne zveze sobo-črkoslikarjev, pleskarjev in ličarjev za dravsko banovino se vrši neprekinjeno v nedeljo 14. t. m. ob 10. v Narodnem domu v Celju. Stanovska zavest veže na udeležbo.

* Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu se prične novo šolsko leto v začetku novembra. Šola ima dva oddelka: letno in zimsko šolo. Letna šola traja eno leto, zimška pa dve zimi po 5 mesecev. To zimo, ki pride, bo samo II. tečaj. Letos se torej sprejemajo učenci samo v celoletno šolo. Vsi učenci stanujejo v zavodu (internatu), kjer imajo vso oskrbo. Sprejmejo se pridni, dovolj nadarjeni sinovi kmetijskih staršev, ki bodo po končanem šolanju ostali na kmetiji. Lastnorodno pisane prošnje za celoletno šolo, kolikove z banovinskim kolkom za 10 din, je poslati ravnateljstvu banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu čim prej, najkasneje pa do 10. septembra. Prošnji je priložiti: 1. krstni list, 2. domovnico, 3. zadnje šolsko spričevalo, 4. spričevalo o npravnosti pri onih prošilcih, ki ne stopijo v zavod neposredno iz kake druge šole, 5. izjavo staršev, odnosno varuha (banovinski kolek za 4 din), s katero se zavežejo plačati stroške šolanja, 6. obvezno izjavo staršev ali varuha (banovinski kolek za 4 din), ki reflektirajo na banovinsko ali kako drugo stipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal po vsej na domači kmetiji, v nasprotnem primeru pa da povrnejo zavodu sprejeto podporo iz javnih sredstev, 7. uradno potrdilo občine o velikosti posestva, o davčnem predpisu ter družinskih in premoženjskih razmerah staršev (kakor številčno stanje družine, posebne razmere, koliko rede konj, goveje živine, prašičev in podobno). Starost najmanj 16 let in najmanj z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Pri vstopu v šolo napravijo učenci kratek sprejemni izpit iz slovenščine in računstva, katerega so opreščeni absolventi dveh ali več razredov meščanske šole ali kake nižje srednje šole. Hkratu preide njih zdravstveno stanje šolski zdravnik. Mesečna oskrbina znaša od 300 do 75 din po premoženjskih in družinskih razmerah prosilca in se plačuje mesečno vnaprej. Prošilci za banovinsko znižano mesto morajo priložiti pod 7. navedeno občinsko potrdilo o velikosti posestva in višini letnih davkov z navedbo družinskih in gospodarskih razmer.

Problemi modernega sveta v velikem francoskem filmu (DEMI-VIERGES) **POLDEVICE** MADELAINE RENAUD — MAURICE ESCANDE. Premiera KINO MATICA ob 16., 19.15 in 21.15 uri.

* Zimska kmetijska šola v St. Juriju ob južni železnici. I. tečaj te zimske kmetijske šole se začne 3. novembra ter bo trajal do 31. marca 1939. Isti učenci bodo prihodnje leto sprejeti v II. tečaj, ki bo prav tako petmesečen. V zimsko šolo bodo sprejeti zdravi, najmanj 16 let stari sinovi kmetijskih staršev, določeni, da ostanejo na domači kmetiji. Gojenci bodo stanovali v zavodu, kjer dobe vso oskrbo. Lastnorodno pisane prošnje, kolikove z 10 din (banovinski kolek), je poslati ravnateljstvu kmetijske šole v St. Juriju ob južni železnici najpozneje do 1. oktobra. Prošnji je priložiti: krstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo, spričevalo o npravnosti, izjavo staršev oz. varuha (banovinski kolek 4 din), s katero se zavežejo plačati stroške šolanja in da ostane prosilec po dokončani šoli na domači kmetiji, in pa davčno ali občinsko potrdilo o velikosti posestva in višini neposrednih davkov, kar je potrebno v doseg banovinskega prispevka. Navesti je tudi točen naslov prosila in zadnjo pošto. Oskrbinna znaša mesečno 100 do 300 din in se določi po premoženjskih razmerah staršev. Prednost zimske šole je v tem, da se kmetijski sinovi v zimskih mesecih izobražijo v vseh kmetijskih panogah, poleti pa pomagajo doma na kmetiji, da ni treba gospodarju najeti drugih delavcev. Druga prednost je, da gospodar laže poravnava oskrbino v enem letu za pet mesecev kakor za enajst in pol meseca. Kmetijski fantje, ki se zanimajo za tako kmetško izobrazbo, naj čim prej vložijo prošnje na gornji zavod.

* Jagosloven, čigar pesmi čitajo na Japonskem. Kitajskem, v Ameriki in Avstriji. V Bitolji živi Milan Mišković, ki je največji pesnik našega rodu v esperantskem jeziku. Njegove pesmi tiskajo ne samo esperantski listi Evrope, temveč tudi v Ameriki, Avstraliji, na Kitajskem in na Japonskem. V esperantskih listih vsega sveta je objavljenih že nad 200 njegovih sonetov in pesniških izrazov, naj čim prej vložijo prošnje za uredništvo esperantskih listov vsega sveta.

* Zdraviliška uprava Dobrne pri Celju nam sporoča, da Beograščanka, gospa Sokolova v sredo popoldne ni bila napadena, temveč gre zgolj za nesrečno naključje.

* Lep primer velike prosvetne vneme mlad vas Kunovo v gostilnarski okolici, ki šteje komaj kakih 40 domaćih, samih sezonskih delavcev, a ima že tri ljudske šole. Najstarejša šola tega naselja je stara že blizu 180 let, tretja šola pa je bila dovršena letos in ima tudi lepo kopališče. Revni prebivalci so žrtvovali dosti materiala in tudi prostovoljnega dela za novo šolo.

OBIŠČITE VII. MARIBORSKI TEDEN od 6. do 15. avgusta 1938.

POLOVIČNA VOZNA NA ŽELEZNICAH od 4. do 17. avgusta.

JUBILEJNA KULTURNA RAZSTAVA ob priliki proslave 20-letnice Jugoslavije v Mariboru.

VELIKA GOSPODARSKA IN KULTURNA REVIIJA Industrija — Tekstil — Trgovina — Obrt — Kmetijska razstava — Razstava cest — Tujkoprometna razstava — Fotoamaterska razstava — Filatelistična razstava — Gostinstvo — Vinska pokušina — Ženska ročna dela — Razstava narodnih noš iz vseh krajev države — Razstava »Nanos« — Cebelarska razstava — Razstava malih živali — Koncertne in gledališke prireditve — Sportne prireditve — Veselični park na razstavišču itd.

MARIBORSKI OTOK — NAJLEPŠE KOPALISČE V JUGOSLAVIJI — ZELENOROMANTIČNO POHORJE — VINORODNE SLOVENSKE GORICE — GOSTOLJUBNI, LEPI MARIBOR

Vas vabijo!

* Kratk radost beograjskih voznikov. Ob Savi gradijo danski podjetniki nov del Beograda in zasipajo s savskim peskom na levi obali Jarke kanale in ves ogromni prostor. S posebnimi stroji dvigajo in odkladajo pesek iz Save, a sam pesek ne zadostuje. Potrebna je tudi zemlja, pomešana s kamenjem. Take pripravne zemlje pa je dovolj tam, kjer rušijo stara beograjska poslopja. Pred nekaj dnevi so napravili danski podjetniki z beograjskimi kočijami, ki jim pravijo »kubikaš«, kar računajo prevoz tovorov po kubiku, zanimivo, za vozniško zelo ugodno pogodbo. Voznik, ki prepelje na savsko obalo poln voz z zdrobljeno opeko pomešane zemlje od kake porušene stavbe, dobi od Dancov na obali poln voz čistega peska. Pri takih voznikih so »kubikaš« vnelo tekmovali in pesek dobro prodajali. Ugodna kupčija pa je trajala samo tri dni, zakaj zdaj se je z Danci za dovoz zemlje pogodila mestna občina.

Problemi modernega sveta v velikem francoskem filmu (DEMI-VIERGES) **POLDEVICE** MADELAINE RENAUD — MAURICE ESCANDE. Premiera KINO MATICA ob 16., 19.15 in 21.15 uri.

nimi razstavami, ki dajejo točno sliko o kulturnem stanju in o stremiljenih ter o vseh gospodarskih vlinah njegovega industrije, obrti in trgovine, je postal Mariborski teden tudi izredno važen faktor v tujkoprometu Maribora in njegovega prestrega in bogatega zaledja.

Kar se tiče statistike poseta, stoji Maribor v pogledu obiskovalcev, katerih število je znašalo v preteklem letu 21.686, za Ljubljano na drugem mestu; glede nočnih, katerih število je znašalo 73.546, pa stoji Maribor za Bledom, Rogaško Slatino in Ljubljano na četrtem mestu v Sloveniji. Z ozirom na geopolitični položaj Maribora in z ozirom na izredni razvoj motorizma po celim svetu je nadaljnji ugodni tujkoprometni razvoj mesta odvisen edino od velikopotezne rešitve modernizacije cestnih zvez v smeri sever-jug in zapad-vzhod. To nalogo bo prevzela nova sekcija ljubljanskega Društva za ceste, ki bo ustanovljena o priliki jubilejnih svečanosti; njej želimo popoln uspeh v pripravi, da bo bilanca ob koncu druge 20-letnice Jugoslavije tudi za Maribor in s tem za tujski promet vse Jugoslavije še veliko bolj razveseljiva in gospodarsko še v večji meri znamenita.

Jožep I. Loos, ravnatelj Tujeko-prometne zveze »Putnike« v Mariboru in tajnik Mariborskega tedna

DANES PREMIERA VESELOIGRE, KAKRŠNE ŽE DOLGO NISTE VIDELI!
MUHASTA NEVESTA
V Beogradu so se pri tem filmu zabavali ljudje 16 dni, v Zagrebu pa celih 12 dni pri razprodanih predstavah!
Glavno vlogo igra lepa DANIELLE DARRIEUX, nepozabna iz filma »Zloraba zaupanja«.
Predstavi ob 19.15 in 21.15 uri
TEL. 22-21 KINO UNION

* Sinjske alke letos menda ne bo. Vsako leto se o Veliki gospojnici v Sinju prireja starodavna viteška igra alke v spomin na zmago nad Turki pri Sinju 14. avgusta leta 1715. Staro viteško igro so doslej priredili že 22-krat, letos pa je najbrž ne bo, ker si sinjski alkarji nimajo kje izposoditi zadostnega števila konjev.

* Nesreča bivšega tamburaškega rekornerja. Mladi Zagrebčan Dragotin Majetič je bil pred leti rekorner sviranja na tamburici. Tudi v Ljubljani je nekoč sviral v Kazini, svoji rekord pa je dosegel v Zagrebu, kjer je v hotelu »Evropic« sviral tri dni in tri noči. Zdal Majetič ni več tamburaški rekorner, temveč trgovec rakot in raznih igračk, ki ekspodirajo. Oni dan je prišel v Sarajevo ter si tam najel skromno stanovanje. Gospodinja je naprosila za dovoljenje, da bi smel v kuhinji izdelati žabice in druge igrače. Pripravil je potrebno zmes, a naenkrat je prišlo do eksplozije, ki je razbila na kuhinji vsa okna, Majetiča pa hu do poškodovala po rokah in glavi.

Predno odidete na počitnice ali Vaš letni oddih se oglasite pri

Foto Touristu Lojzu Šmucu na Aleksandrovi cesti 8 ali Prešernovi ul. 9 preje trg. E. Dobrič, kjer dobite sveže filme ter 5 minut strokovnega pouka, da pravilno fotografirate oz. osvetlite Vaš film ter napravite res lepe slike, katere so Vam v trajen spomin.

Zložljiv fotoaparat 6/9 s samosprožilcem
samo Din 300.—

* Suša v primorskih krajih. Po dolgotrajni suši je bilo zdaj tudi v okolici Splita malo dežja, a takoj po dežju je spet nastopila munda vročina. Prebivalci Dalmatinske Zagore s strahom gledajo v bodočnost, ker jim je suša uničila glavni pridelek koruzo in krompir, ker se dela škoda tudi v vinogradih in ker ni krme za živino. Starji kmetije pravijo, da taklo slabe letine še ni bilo kakih 30 let. Na mnogih otokih so se vodnjaki popolnoma izsušili in je prebivalstvo teh krajev banska uprava s pomočjo vojnega morarice oskrbovala z vodo. Izkazalo pa se je, da nimajo na razpolago dovolj dolgih cevi in tako niso mogli oskrbeti z vodo izsušenih cistern, ki so daleč od obale.

* Zanimivo 9dnevno potovanje po Italiji z modernim, udolnim izletniškim avtom do Rima in Neapla preko Trsta, Padove, Benetk, Milana, Ancone, Loreta, Firence in drugih zanimivih krajev od 18. do 26. t. m. Edinstvena prilika za 800 din! Nekaj prostih mest morejo še dobiti interesi, ki imajo svoj potni list. Informacije (tudi 14. in 15. od 9. do 11.) pri upravi »Po božjem svetku« Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

* Poizvedba. Naproša se g. Milan Stajlar, član osijškega gledališča, ki je nekje v Sloveniji na dopustu, da se javi Zagrebu.

Iz Ljubljane

u— Poslovimo se od ameriških Slovencev! Danes okoli 13. odpotujejo ameriške Slovence z go. Prislondovo na čelu nazaj v Ameriko. Jugoslovanska ženska zveza vabi svoje članice, da pridejo na kolodvor in se poslovijo od svojih rojakov.

u— Na državni ženski realni gimnaziji v Ljubljani (Resljeva cesta, v poslopu državnih učiteljske šole) to vpisovanje učenk v I. razred 1. in 2. septembra, v II. razred 2. septembra in v III. in IV. razred 3. septembra, vsakikrat ob 8. do 12. ure. Vpisovanje učenk z drugih zavodov v vse razrede bo 5. septembra ob 8. do 11. Otvoritevna služba boja bo 10. septembra v cerkvi Srca Jezusovega ob 8. Po maši se začne redni pouk. Popravni izpiti bodo 24. in 25. dopolnilni pa 26. avgusta.

u— **KAJ POMAGA DOBER NAMEN**, če pa ni prave pobude, pravi marsikdo, ki želi za dom in izlet sebi in drugim pripraviti dober prizgicek. **POJDI V DELIKATESNO TRGOVINO V A. JANEŠ NA ALEKSANDROVI CESTI** nasproti opere, tel. št. 3455, tam najdeš v veliki izbiri vedno svežih zalog vse, kar kaže postaviti na pogrnjeno mizo doma, ali pa ponuditi na lepem izletu. Za vsako priliko, za vsak okus in tudi za vsak žep vse od odličnih Klefiševih šunk in salam. narezkov, najboljšega sira, rib, konzerv do izvrstnega domačega in tujega vina ter žganih pižav z dobrim pecivom in raznimi poslasticami vred.

u— Mestni kulturni odsek v Auerspergovih palači zaradi snajenja prostorov 16. in 17. t. m. ne posluje, pač je za mestni muzej odprt ter se je za obisk muzeja treba javiti pri hišniku.

KIS za vlaganje sočivja znamke »Vlatica«, priznana dober, v kateri se v svrhu posebej pripraviran, da se v njem vloženo sočivje neomejeno trajno drži. — Prodaja samo Drogerija KANC, Nebotičnik in Židovska ul.; Maribor, Gosposka 33.

u— eVlik sovražnik koristnih živali je neka oseba tam na Mirju, ki nastavlja na vrtu mačkam strupene jedi, da po večdnem strašnem trpljenju poginejo. Nekemu hišniku je zastupil ta brezsrčnost v dobi 10 tednov že tri mačke. Hišnik je imel mačke ne samo iz ljubezni in sočutja do živali, temveč tudi zaradi njih velikih koristi, ker so se na vrtu pri hiši zaplodile miši in razna druga golazen. Brezdvomno je, da so mačke tudi svojemu zastupniku, ki jih je na tako okruten in sadiščen način uničil, pokončavale miši in drugo golazen. Morda sadiščni uničevalec mačk miši in golazen ljubi, ker drugače si človek res ne more misliti, zakaj je — primešan v okusna jedila — po vrhovih razmetaval tako okrutno in počasno učinkujoč strup, ki je verjetno ugonobil tudi mnoge koristne ptice, o katerih se lahko sodi, da pri iskanju jedi niso tako izbirene kakor mačke, ki so imele pri svojem gospodarju dovolj hrane na razpolago. Mačka spada med domače živali in nikakor ne gre, da bi jo sadiši samo zaradi tega, ker ji slučajno ne marajo, uničevali ter s truplom, ki ga trošijo, naokrog, uničevali tudi druge koristne živali.

u— Nesreča na stavbi. Včeraj popoldne so mestni reševalci prepeljali na kirurški oddelk 26-letnega zidarja Antona Menarda s Starega trga, zaposlenega pri tverdi Mavrič s Tyršev, ceste. Zaposlen je bil na neki stavbi v Robbovi ulici, pa se je po nesreči dotaknil električne žice. Padel je z zdra in dobil pretres možganov in nerodne poškodbe na rokah.

KINO SLOGA — Tel. 27-30
Danes poslednjič ob 16., 19.15 in 21.15
„ZAKON PRERIJE“
Zanimiv in napet cowbojski film

u— Mestna ljudska kopal v Prečni ulici bo od 16. do 27. t. m. zaradi generalnega čiščenja kopaliških naprav zaprta.
u— Zobozdravnik dr. Egon Bassin do 29. t. m. ne ordinira.

Iz Celja

e— Proslava 20 letnice svobode bo priredilo Sokolsko društvo Celje-matica skupno z narodnimi društvi Celja 6. septembra. Spored proslave bomo še objavili.

e— Drž. rudarska šola v Celju sprejema prošnje novih kandidatov do torka 16. t. m. Vpisovanje in popravni izpiti bodo 12., 13. in 14. septembra. Redni pouk se bo pričel 15. septembra.

e— Zadnja letošnja kolonija Kola jugoslo. sester v Celju se bo odpravila v torek 16. t. m. ob 19.48 iz Celja v Bakarac.

e— Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda v Celju je naklonilo predsedništvo Narodne skupščine na intervencijo narodnega poslanca g. Ivana Prekoršaka 2.000 din podpore za dijaško zavetišče, ki ga vzdržuje podružnica CMD v Celju za revno dijaštvo celjske gimnazije. Odbor podružnice se predsedništvu Narodne skupščine zahvaljuje za velikodušno naklonjenost.

KINO UNION. »ALARM V PEKINGU« (Gustav Fröhlich).

e— Brezposelnost. Pri celjski borzi dela je bilo 10. t. m. v evidenci 245 brezposelnih (179 moških in 66 žensk) nasproti 196 (146 moškim in 50 ženskam) 31. julija.

Iz Maribora

a— Odlični gost na Mariborskem tednu. Z včerajšnjim popoldanskim brziavtom je prišel v Maribor ravnatelj veleposelstva v Lip. skem dr. Voss. V spremstvu funkcionarjev Mariborskega tedna si je ogledal prireditve Mariborskega tedna, o katerih se je zelo pohvalno izrazil.

a— Podporno društvo železniških uslužbencev in upokolencev v Ljubljani obvešča, da bodo ponovne volitve delegatov in namestnikov za XIX. volišče delavcev v Mariboru v nedeljo 4. septembra. Razpis volitev smo poslali za razdelitev predsed. niku volišča g. Francu Veronku, poslovodji delavnice. Glasovnice se bodo zapečale deliti 15. t. m. Podrobna navodila so označena v razpisu.

V NEDELJO 14. AVGUSTA 1938 OB 15.30 URI PONOVITEV — SÍLAJNO USPELE NARODNE IGRE:

»MIKLOVA ZALA«
V LETNEM GLEDALIŠČU SOKOLA RUSE.

V slučaju slabega vremena na praznik 15. avgusta.

a— Koder se je pojavil. V poročilo pod tem naslovom se je utihotapil neugnan tiskarski muheč. Koder se nameri ni pojavil v Slov. goricah, ampak v Slovenjgradcu.
a— Kostanjari, ki želijo v letu 1938-39 peči kostanj v območju mesta Maribora, naj se javijo pri mestnem tržnem nadzorstvu od 16. do 20. avgusta med uradnimi urami. Zglasijo naj se oni kostanjari, ki imajo obrtno pravico in ki so že lansko leto pekli kostanj. Osebam, ki nimajo obrtnega pooblastila, se dovoljenje za pečenje kostanja ne bo izdalo. Na kasnejše prijave se ne bodo ozirali.

a— Nova tihotapska družina razkrinka. Na Studenčkim oroznikom se je posrečilo, da so odkrili v Zgornjem Radvanju novo tihotapsko družbo, o kateri so v teku preiskave dogradili, da se je bavila predvsem s tihotapstvom vizgalnih kamenčkov, pa tudi eaharina. Precejšnje količine tihotapskega blaga, ki so ga našli ob priliki temeljne hišne preiskave, so zaplenili.

a— Ob meji je gorelo. V Plintovcih ob meji je zajel ogenj gospodarsko poslopje posestnika Ivana Markiča. Gasilci in domačini so požar lokalizirali. Posestnik trpi zaradi požara 15.000 din škode.
a— Fantovske zadevščine. V Framu je pred Frasovo gostilno navali posestniški sin Anton Kirbiš iz Dobrovec na blapca Ivana Škrinjarja z nožem in ga porezal po rokah in prsih. Kirbiš so orožniki prišli. Kirbiš je izpovedal pri zasliševanju, da je Škrinjarja zabolil v silobranu.

WINCHARGER
nad 500.000 veterinc v obratu
NOVOST
na Mariborskem tednu

Električna hišna centrala na veter in baterijo. Najcenejša delovna sila — brez pogonskih stroškov. 6.—, 12.— in 32.— voltne naprave.

Dobavlja:
VESNA AKUMULATOR

Ing. J. F. DOMICELJ — Maribor.

Gospodarstvo

Povojni gospodarski polet Maribora

Kmalu po zedinjenju se je pričel Maribor zaradi spremenjenega gospodarskega položaja, v enaki meri pa zaradi pametne gospodarske politike mariborske občine, razvijati v važno industrijsko mesto. Mariborski mestni občini je uspelo pritegniti na svoje področje številna velika industrijska podjetja, ki danes dajejo 10.000 delavcem zaslužek, četudi pri mnogih podjetjih bolj skromen. Blizina velike falske hidrocentrale je mariborska mestna občina znala dobro izkoristiti, saj ji je uspelo predvsem z nizko tarifo za električni tok pritegniti industrijo na svoje območje. Kakor se je Maribor v 20 letih od osvoboditve razvil v gospodarski in industrijski center nam nazorno prikazuje tudi razstava, ki je prirejena v okviru Mariborskega tedna v Unionski dvorani pod naslovom »Maribor 1913-1933«.

Številni diagrami s statistikami nam pred očene, kako velik razmah je zavzela gospodarska, obrtna in industrijska delavnost v Mariboru; najzornjeje pa nam to kažejo številke o naglo rastoči potrošnji električnega toka v Mariboru. Potrošnja električnega toka se je od leta 1921 naprej dvigala takole (v milijonih kilovatnih ur):

1921.	2,7	1930.	11,3
1922.	4,4	1931.	12,4
1923.	4,9	1932.	12,6
1924.	5,1	1933.	15,0
1925.	5,6	1934.	19,7
1926.	6,5	1935.	21,8
1927.	7,3	1936.	22,2
1928.	8,5	1937.	26,2
1929.	10,6		

Lani je bila potrošnja električnega toka v Mariboru že desetkrat večja nego v letu 1921. Zanimivo je zlasti dejstvo, da je potrošnja naraščala — četudi v počasnejšem tempu — celo v letih najhujše krize in je od zadnjega konjunktura leta 1930 do leta 1937 narasla za 130% (od 11,3 na 26,2 milijona kilov. ur). Za letošnje leto cenijo, da se bo potrošnja električnega toka v Mariboru približala že 30 milijonom kilovatnih ur. To je ogromna množina, če upoštevamo, da druga mnogo večja mesta nimajo od daleč tako velike potrošnje. Tudi v Ljubljani se je potrošnja električnega toka v zadnjih letih precej povečala, vendar Ljubljana navzile temu še hudo zaostaja za Mariborom, saj bo potrošnja menda šele letos dosegla 10 milijonov kilovatnih ur.

Visoko potrošnjo električnega toka v Mariboru povzroča predvsem uporaba električnega toka za pogon industrijskih podjetij. Jakost instaliranih motorjev je znašala leta 1921 le nekaj več nego 2000 konjskih sil, leta 1930 je narasla na 6800 konjskih sil, lani pa na 14.600 konjskih sil.

Zaradi nizke cene električnega toka za ostale potrošnike napreduje naglo tudi elektrifikacija privatnega gospodarstva. Leta 1921 je bilo v Mariboru instaliranih 16.150 žarnic, leta 1930 že 59.240, lani pa

85.250 žarnic. Dolžina električnega omrežja je lani dosegla 182 km nasproti 125 km v letu 1930 in 60 km v letu 1926. Ker so se v zadnjih 7 letih priključili na omrežje predvsem veliki konzumenti, zato je potrošnja električnega toka v mnogo večji meri narasla nego dolžina omrežja. V primeru z letom 1930 je dolžina omrežja narasla le za 46%, medtem ko se je potrošnja toka povečala za 130%.

Prav zanimivi so tudi podatki o naraščanju števila zavarovanih delavcev na področju mariborske mestne občine. Ti podatki nam kažejo razvoj v zadnjih desetih letih, t. j. od leta 1928 do leta 1938.

V treh najvažnejših gospodarskih panogah se je število zavarovancev gibalo takole:

1928.	1938
tekstilna industrija	1337 6021
kovinska industrija	1269 1764
kemična industrija	426 636

V gori navedenih treh industrijskih panogah je v zadnjih desetih letih število zaposlenih delavcev naraslo od 3032 na 8421. Pri tem naj še pripomnimo, da se nanaša primerjava na leto 1928, ki je bilo pred krizo, ko se je v splošnem gospodarstvu še ugodno razvijalo. Lahko rečemo, da ima Maribor danes še enkrat toliko zaposlenih delavcev kakor pred krizo. V dobi gospodarske stiske, ki smo jo doživeli od leta 1930 naprej, je nudil ta razvoj industrijske zaposlenosti Mariboru in njegovemu okolišu veliko olajšavo. Maribor je v resnici razmeroma najbolje prebrodil leta gospodarske krize, ker mu je uspelo pridobiti nova industrijska podjetja. Mariborska občinska uprava je s tem praktično pokazala, kako se najbolj pametno in uspešno ter za občino najceneje rešuje vprašanje skrbstva za brezposelne.

Končno so zanimivi tudi statistični podatki o gibanju števila industrijskih podjetij od leta 1928 do 1938. V tem času je samo število tekstilnih tvornic v Mariboru naraslo od 26 na 53. Število obratov kovinske stroke se je povečalo od 152 na 204, število obratov gradbenega stroke od 134 na 154, število obratov za proizvodnjo gradbenega materiala od 33 na 42. Število obratov lesne stroke od 296 na 310 itd. Naraščanja kažejo tudi gostinski obrati od 146 na 207. Nazadovanje pa opažamo v trgovinski stroki, kjer je število obratov nazadovalo od 255 na 214, kar pa končno pomeni le razčiščenje, ki je prišlo v trgovino v teku gospodarske krize in je preostalim trgovskim trgovcem, ki so imeli dovolj trdnega podlaga, le v korist. Nazadovanje beleži tudi oblačilna stroka od 457 na 263 obratov. Tudi za to nazadovanje ni težko najti vzroka: na eni strani znana kriza v oblačilni stroki v zvezi z naraščanjem konfekcijske industrije, na drugi strani pa število delavstva, ki je po večini navezano na cenejšo industrijsko konfekcijo.

— Ali je potrebno dovoljenje za loterije in tombole na veselice. Davčni oddelek finančnega ministrstva je poslal finančnim direktorjem, davčnim upravam in oddelkom inancne kontrole okrožnico o sklepih razredne loterije glede prireditve raznih loterij na veselice itd. Glede na vprašanje, ali je potrebno dovoljenje za prireditev loterij ali tombol na veselice, če so dobili po večini darovi raznih oseb, pravi okrožnica, da je upravični državni odbor razredne loterije ugotovil, da za takšne prireditve ni potrebno poprejšnje dovoljenje, ker se takšne loterije ali tombole vrše v smislu zakona o državnih razrednih loterijah.

— Takse pri prenosu nepremičnin za dosmrtno rento. Davčni oddelek finančnega ministrstva je zaradi napakega izvajanja določil prvega odstavka tar. št. 29. taksnega zakona, ki je izpopolnjen in je bil razširjen na vsa kraljevina, izdal pojasnilo, v katerem pravi: Če kdo prenese nepremičnino na drugo osebo za dosmrtno rento ali vzdrževanje, je treba na podlagi taksnega zakona plačati za takšen prenos prenosno takso od vrednosti nepremičnine po tar. št. 12 zakona (4%) in takso za listino v znesku 10 din. Razen tega se v takšnem primeru izterja tudi taksa po tar. št. 29. zakona o takсах (1%). Osnova za odmero pristojbine je prometna vrednost nepremičnine, vendar ta vrednost ne more biti manjša od vrednosti, ki se izračuna na osnovi letne rente ali letne vzdrževalne po obstoječih zakonskih določilih. Pri prenosu premičnine ali gotovine za dosmrtno rento se plača od vrednosti premičnine taksa v znesku 1%, pri čemer pa vrednost ne more biti manjša od vrednosti, ki se izračuna na podlagi letne rente ali letne vzdrževalnine po obstoječih veljavnih zakonskih določilih.

— Petdesetletnica mariborskega združenja mesarjev in občni avre združenja mesarjev dravske banovine se vršita neprekinjeno 14. in 15. avgusta v Mariboru, vliče temu, da je narodni tabor odpovedan. Prijavitelj zastopniki združenja naj kupijo na odhodni postaji celo karto in zahtevajo železniško izkaznico obrazec K 13 (Maribor, sk. teden). Obe prireditvi se vršita v dvorani »Gambirnice« (vogal Gledališke in Gregorčičeve ulice).

— Naknadna zamenjava bankovcev Na rodne banke kralj. Srbije po 100 din. s datumom 4. januarja 1905. Vsi zainteresirani se obveščajo, da bodo poleg glavne drž. banke blagajne tudi vse davčne uprave, dalje zamenjale bankovce po 100 din. (modre barve), ki jim je rok za zamenjavo potekel 21. julija t. l. Pri zamenjavi je potrebno, da stranka sestavi popis bankovcev z njihovo številko in da se podpiše s svojim polnim krstnim in roditeljskim imenom ter navede svoj točen naslov. Predložitev teh bankovcev v zamenjavo ni podvržena plačilu takse.

— Naš izvoz jabolk. Naši sadni izvozniki so zaenkrat z izvozom naših jabolk zadovoljni. Letos je v Nemčiji in Češkoslovaški skoraj povsod slaba letina. Tudi pri nas ob meji letina ni prvovrstna, vendar jo lahko označimo kot srednje dobro, v okolišju Sv. Ane in Radgona pa je prav odlična. Sadna trgovina je že prišla v polni tek. Nakupne cene se gibljejo sedaj 2,25 do 2,50 din, ponekod do 2,80 din. V Avstriji je maksimalna nakupna cena z 22 markami za 100 kg. Trgovci in izvozniki

ki so z letošnjim razvojem trgovine zadovoljni, sadjarji pa se pritožujejo, da je Prizad fiksiral le prodajne cene za izvoz v Nemčijo, ne pa nakupnih cen.

Borze

Na ljubljanski borzi so se danes angleški funti v privatnem kliringu trgovali nespremenjeno po 238. V zagrebškem privatnem kliringu je bilo povpraševanje po grških bonih po 29,25. Nemški klirinski čeki sta, neko v Ljubljani 14,54, v Beogradu 14,53. V Zagrebu pa 14,59, odnosno za konec septembra 14,5650.

Na zagrebškem efektom tržišču je vojna škoda pri slabi tendenci notirala 484 do 484,50 (v Beogradu je bil promet po 484 do 484,25). Tudi v ostalih državnih vrednotah ni bilo zaključkov.

DEVIZE

Ljubljana, Amsterdam 2371.66 — 2386.25, Berlin 1744.23 — 1758.11, Bruselj 734.19 do 739.26, Curih 906.45 — 1003.52, London 211.85 do 213.91, New York 4319.75 — 4356.07, Pariz 119.63, Praga 150.24 — 151.34, Trst 228.25 do 231.33.

Curih, Beograd 10, Pariz 11.8975, London 21.2850, New York 436.62, Bruselj 73.65, Milan 22.98, Amsterdam 237.85, Berlin 175.12, Dunaj, bankovci 33, Stockholm 109.75, Oslo 107, København 95.05, Praga 15.08, Varšava 82.25, Budimpešta 86.50, Atene 3.95, Bukarešta 3.25.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 484—484,50, 4% agrarne 62—63, 4% severne agrarne 61,75—62, 6% begluške 92,75 do 94, 6% dalm. agrarne 92—93, 7% st. biliz. 99,50—100, 7% invest. 99—101, 7% Seligman 9900100, 7% Blair 94,50 den., 8% Blair 98,75 den.; delnice: Narodna banka 7250 den., PAB 229—232, Trboveljska 180—190, Narodna žumska 12 bl., Gutman 50 bl., Našice 430 bl., Sečerača Osijek 115 bl., Osiječka lijevaonica 180—220, Dubrovačka 250 den., Oceania 600—710, Jadran, ska 350 den., Iste 32 den.

Beograd. Vojna škoda 484 — 484,50 (484 do 484,25), 4% agrarne 63 bl., 4% severne agrarne 61,50 den., 6% begluške 93,50 do 93,75 (93,50), 6% dalm. agrarne 92,50 do 93 (92,50), 7% invest. 99,50—100, 7% Seligman 99 den., 7% Blair 94,50—94,75 (94,50), 8% Blair 98,75—99,50 (99), Narodna banka 7275—7300, PAB 231 den.

Blagovna tržišča

+ Chicago, 12. avg. Začetni tečaj: pšenica: za sept. 62,375, za dec. 64,50, za maj 67,50; koruza: za sept. 50,25.

+ Liverpool, 11. avg. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za avg. 4,64 (prejšnji dan 4,60), za dec. 4,73 (4,69), za marc 4,80 (4,77).

+ Novosadska blagovna borza (12. t. m.) Tendence nespem. Pšenica: nova (78 kg); baška 146 — 150; sremska 145 — 149; banatska 146 — 152; potiska 152 — 159; Koruza: baška 130—152; banatska 127 do 129, Oves: baški 114 — 116, slavonski 115 117, Jčmen: baški in sremski 64/65 kg 140 do 145, Moka: baška »Og« in »Ogg« 255 — 265; »x« 235 — 245; »x« 215 — 225; »x« 195 — 205; »x« 165 — 175; »x« 110 — 115, Fižol: baški sremski v vrečah 117,50 — 125, Otrubi: baški sremski 92,50 — 97,50.

BOMBAS

+ New York, 11. avg. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za avg. 8,29 (8,32), za dec. 8,41 (8,44).

Sokolinadelu

30 letnica Sokola v Zireh

Agilni Sokol v Zireh proslavi v nedeljo 4. t. m. 30-letnico otvoritve Sokolskega doma, ki je bila 30. avgusta 1903. Je to prvi in najstarejši Sokolski dom v Sloveniji, če ne celo v Jugoslaviji. Otvoril in njegovemu namenu izročil ga je bil tedanji savezni starosta pokojni brat dr. Iv. Oražen ob navzočnosti velikega števila sokolstva od blizu in daleč. Svojo nalogo je žirovski Sokol izpolnjeval vedno v polni meri z največjo vnamo in požrtvovalnostjo. Iz njegovega doma so izšli odlični bratje telovadci in telovadke, kar bodi v zgled in spomnjenam drugim. Žiri so danes važna obmojna točka. In ravno to je dolžnost in zapoved, ki vleva Sokolu, da bodi vreden in buden čuvár meje. In to nalogo žirovski Sokol tudi izpolnjuje po najvišjem povelju nam vsem v ponos in čast.

30-letnico bo žirovski Sokol proslavil z razvrtjem naraščajočega prapora. Proslava se prične ob 13.30 s skušnjajmi, ob 14.30 bo razvrtje, nato povorka; po povorki pa javen telovadni nastop. Po telovadnem nastopu bo prosta zabava pred Sokolskim domom in v njem. Vabljeni vasa sokolska društva in Sokolu naklonjeno občinstvo, da se udeleži te proslave ter podpre tako žirovske Sokole. Brat Jakob Poljanšek dá ob takih sokolskih prilikah v dolini 50% popusta na svojih avtobusih, kar bodi posebej omenjeno. Naj zadoni ta dan v žireh pesem: Le naprej brez miru! — Zdravo!

Sokolske prireditve 14. t. m. v nedeljo 4. t. m. bodo na področju sokolske župe Ljubljana tele društvene javne telovadbe: v Zireh, v Grahovem, v Radomljah in na Laverici. Priporočamo članstvu in naraščanju, da se po možnosti udeleži teh prireditve, posebno pa proslave 30-letnice obmojnega sokolskega društva v Zireh. — Župno načelnistvo.

Uprava Sokola Vič vabi svoje članstvo in naraščajo, da se jutri udeleži v polnem številu nastopa in otvoritve letnega telovadnega bratske sokolske čete na Laverici. Zbor članstva in naraščanja v kroju ob 13. navrtu sokolskega doma, odkoder to skupen odhod na glavni kolodvor. Člani in naraščajo, ki imajo kolesa, naj se udeleži nastopa s kolesi. Pokažimo v nedeljo svojo veliko udeležbo, da cenimo delo marljive sokolske čete na Laverici.

Sokol v Dol. Toplicah je imel v nedeljo 7. t. m. javen telovadni nastop. Udeležba sosednih društev je bila prav častna. Zaradi dejstva se je sicer telovadba za eno uro zakasnila in so telovadci morali telovaditi na mokrih in blatnih tleh. Po pozdravu državnih zastavi in petju »Pesmi sokolskih legij« se je pričela telovadba. Kot prva je nastopila deca domačega društva ter prav dobro izvedla svoje vaje. Za njimi je stajale deca domačega in sosednih društev istotako pokazala, da z uspehom obiskuje telovadnico, kjer črpa pravo sokolsko vzgojo in se navdušuje za večno lepe sokolske ideale. Nato so nastopili člani in članice, med katerimi je bilo 12 članov domačega društva, kar je lepo število za razmere, v katerih deluje domači Sokol. Tudi te vaje so bile dobro in skladno izvedene. Kot

zadnji je nastopil s prostimi vajami naraščajo s praškimi vajami, ki je kakor vedno tudi zdaj častno rešil svojo nalogo. Med tem pa so telovadci pripravili orodje za orodno telovadbo. Nastopili sta dve vrsti menjače se na drugo in bradlji, in sicer domači in bratje iz Novega mesta. Domači telovadci, 7 po številu, so letos po več letih spet nastopili na orodju. So to fantje, katerih večina ves teden naporno dela v gozdu ali na polju, a vendar še pridejo zvečer v telovadnico, da zadostijo svojem sokolskemu ponosu. Njih nastop je bil prav lep, občinstvo je vse točke nagradilo z navdušenim plaskanjem. Po končani telovadbi so prikorakali na telovadišče spet vsi oddelki z domačimi praporoma na čelu k smenjanju državne zastave. S petjem pesmi »Hej Slovanci«, ki jo je pelo tudi navzočno občinstvo, se je oficielni del lepe prireditve zaključil. Po telovadbi se je razvila pred Sokolskim domom prav lepa zabava, ki jo je poživilo plesno rajanje mladine. Celotna prireditev je pokazala, da društvo živi prav krepko življenje, da pridobiva vedno več prijateljev in da nasprotovanje nekih ljudi nima uspeha.

Sokolsko slavo na Laverici. V nedeljo 4. t. m. otvori sokolska četa Lavrica svoje novo letno telovadišče, ki so ga zgradili požrtvovalni člani s prostovoljnimi večernimi delom. Dolge mesece so se zbirali navdušeni bratje na telovadišču ter delali in gradili, tako da je vse skrbno pripravljeno, za sprejem dragih gostov. Četa priredi tudi svoj javni telovadni nastop, za katerega se bratje Sokoli z veseljem pripravljajo, da bodo v endeljo pokazali sadove svojega truda. Gotovo je naša prireditev v primeri s prireditvami velikih društev majhna, vendar zasluži vs pozornost, saj je naša četa ena najagilnejših v naši župi. V naših prenojenih vrstah se zbira z veseljem mladina navdušena za ideje velikega Tyrša in Fügnerja. Ta mladina, ki je sokolska in jugoslovska, gradi novo boljšo bodočnost Jugoslaviji. Prosimo vse nacionalno, javnost, da nas ta dan v čim večjem številu poseti, da nam pripomore v nadaljnjem sokolskem delu. Nastop bo ob 15. Po nastopu zabava. Sodelovala bo vojaška godba. Zveze z vlaki in avtobus ugodne. Računajoč na bratski odziv kličemo: Zdravo! Sok. četa Lavrica.

Sokol Blejska Dobrava obvešča občinstvo, da je za 14. t. m. najavljen javna tombola preložena na 21. t. m. V primeru siba vremena pa bo 28. t. m.

Sokol Rajhenburg priredi 21. t. m. letni javni nastop. Po pripravih v društvu kakor tudi po zanimanju br. edinic je pričakovati ta dan v Rajhenburgu živahnega vrvenja. Pozivamo br. edince, da nas obiščejo v čim večjem številu, da se bolj prepričajo našo postojanko in da bomo čim dostojneje manifestirali za sokolsko idejo. Začetek nastopa ob 15. Zveza vlakov na obe strani nadvse ugodna. Na veselo svidenje 21. t. m. v Rajhenburgu!

Primer strašne revščine

Zagorje, 12. avgusta. V Sklendrovski grapi v gozdu je majhna lesena baraka, v kateri živi bedno življenje 7članska družina brezposelnega in bolnega delavca Franceta Ključevskega. Dokler so apnenice obratovalne, je imel Ključevšek stalni zaslužek. Ko je bil obrat skrčen, je Ključevšek zbolel in v njegovo bedno domovanje se je polagoma vselila lakota. Brez stalnega zaslužka in bolan ni mogel niti toliko zaslužiti, da bi bila družina vsaj enkrat na dan deležna borgega kosila. Tudi priložnostni zaslužki so izostali, bolezen se je poslabšala in tako je zdaj vsa družina navezana samo še na pomoč dobrosrčnih ljudi. Zena hodi od hiše do hiše in prosi za kruh. Reveni spadajo pod občinsko upravo St. Jurja pod Kumom, ki pa na vse prošnje odgovarja, da nima nobenih sredstev za olajšanje bede.

Te dni je obupana žena in mati spet po Zagorju prosila za miloščino vsaj za kosček kruha za lačne otroke. Zena je popolnoma izčrpana in seveda tudi vsa obupana. Za moža dobi brezplačno samo zdravila v Radečah, ki pa ne morejo pomagati, ker je mož zaradi pomanjkanja potrebne hrane že tako oslabil, da bo prej ali slej izhiral. Revni ženi in materi dajo tudi rezevi kos kruha, ki si ga pritrčajo od ust in je razumljivo, da se vsi vprašujejo, kaj je z našim toliko hvalisanim socialnim skrbstvom. Posebej je vprašujejo, kaj je z bednostnim fondom, h kateremu prispevajo in kam gre njegov denar. Nesrečna družina bolnega brezposelnega delavca Franceta Ključevskega ima pet otrok od 1 do 9 let starosti in je sramota, da ta družina gine od lakote v razdrapani bajti, ko toliko ljudi niti ne ve, kako bi razmetali denar. Za poštno delavsko ženo je beračenje težka stvar in, da bi ji pomagali, pišemo o tem kričečem primeru bede, da bi se našel kdo, ki bi nesrečni družini prikočil na pomoč.

Angleški obrambni načrti

Iz zadnjih poročil o angleških pripravah za obrambo v bodoči vojni je razvidno, da je Anglija storila že mnogo potrebnih ukrepov v tej smeri.

Nastavila je pol milijona mož, ki so temeljito izveščani za obrambo pri značnih napadih, pripravila je podzemska zaklonišča za poldrug milijon oseb, v svojih skladiščih ima 32 milijonov vrel peska za obrambo pred napadi iz zraka. Do konca leta bo preustrojeno celokupno angleško gasilstvo, ki dobi popolnoma nove tehnične pripomočke.

Doslej je bilo razdeljenih med ljudi v svrhe vezbanja 300 tisoč plinskih mask. Ranjence z letalskimi bombami bodo zdravili v posebnih lazaretih izven Londona. Univerzitetni poslopji v Oxfordu in Cambridgeu bodo v slučaju vojne pretvorili v bolnišnice. Pripravljeno je tudi vse, da se prepreči napadi na londonska javna poslopja. Parlament in lordska zbornica se bosta sestajala v zakloniščih pod Westminsterko katedralo. Prvič v zgodovini angleškega parlamentarizma bodo zborovali poslanci in lordi v enem in istem prostoru.

CASI SE IZPREMINJAO

Nasiminkana gospodična: Nekdaj sem zavedala jaz, če me je kdo poljubil, zdaj nasiminkajo tiči, ki ga poljubijo jaz.

Iz življenja na deželi

Iz Ptujja

— Cestna dela v ptujskem okraju. Tu. kajkij benovinski cestni odbor v lastni reziži prelaga nepregledni ovinek na cesti Ptuj — Zavrč, zaradi katerega se je že zgodilo mnogo večjih in manjših prometnih nesreč. Za to delo je določenih 45.000 din. Čež Polakovo se bo gradil nov betonski most, za katerega bodo znašali stroški 600.000 din. To delo je prevzelo gradbeno podjetje Svetina iz Ljubljane. S tem v zvezi se to tudi odpravil oster ovinek, ki povzroča nepreglednost ceste.

— Zvočni kino Ptuj. Drevi ob 20. in jutri ob 19. in 21. film »Zenski raj«. Pred predstavo se predvaja Alfa tednik in kulturni film o naši državi.

★

RIBNICA. Izven naše redne sezone bomo predvajali danes ob 20. jutri v nedeljo in na praznik v ponedeljek ob 15.15 in 20. uri krasno filmsko delo »Kirchfeldski župnik«. Za dodatek Paramoutov zvočni tednik. Pri tej priliki sporočamo vsem obiskovalcem kina, da pričnemo redno filmsko sezono 3. septembra.

SREDIŠČE. Ponovitev »Desetega brata« na Gradišču na prostem bo v nedeljo 14. t. m. ob 15. Ormožani in Ptujčani imajo do Središča dobre železniške zveze.

RADIO

Podrobne sporede vseh evropskih radijskih postaj in obilo zanimivega branja dobite v tedniku za radio, gledališče in film »NAS VAL«, Ljubljana, Knafljeva ul. 5.

Sobota, 13. avgusta

Ljubljana 12: Pisan spored s plošč. 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Plošče. — 18: Za delopust igra radijski orkester. — 18.40: O socialnem skrbstvu (ga. Zlata Pirnatova). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura: živinoreja v Jugoslaviji. — 19.50: Pregled sporeda. — 20: O zunanji politiki (dr. A. Kuhar). — 20.30: Slovenski humor ob rojstvu Jugoslavije. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Radijski orkester.

Nedelja 14. avgusta

Ljubljana 8: Koncert na flauti s klavirjem (g. F. Bernard in prof. M. Lipovšek). — 9.15: Prenos iz franc. cerkve. — 9.45: Verski govor (dr. V. Fajdiga). — 10: Napovedi, poročila. — 10.30: Prenos promena koncerta iz Rogaske Slatine. — 12: Tamburaški septet. — 13: Napovedi. — 13.20: Radijski orkester. — 17: Kmet. ura: Gospodarska navodila in tržna poročila. — 17.30: Pevski koncert g. R. Petrovičiča, pri klavirju prof. M. Lipovšek, vmes harmonika — g. R. Pilihi. — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura: Položaj sodobnega pisatelja. — 19.50: Lahka glasba Radijskega orkestra. — 20.30: Promenadni koncert iz Rogaske Slatine. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Radijski orkester.

Beograd 16.45: Zabavni spored. — 18.15: Plošče. — 20: Mešan glasbeni program. — 22.20: Plesna muzika. — Zagreb 20: Klavirski koncert. — 20.30: Recitacije. — 20.45: Koncert orkestra in solistov. — 22.20: Godba za ples. — Praga 19.20: Pester spored. — 20.10: Večer lahke glasbe. — 20.55: Jannačkova baletna muzika. — 22.25: Plošče. — 22.35: Ples. — Sofija 18: Lahka in plesna muzika. — 19: Orkester, pevci in plošče. — 20.55: Odlomki iz operet. — 21.55: Lahka in plesna muzika. — Dunaj 9.30: Sodobna klavirska muzika. — 11: Kmečka nedelja. — 12: Opoldanski koncert. — 13.30: Skladbe za flauto. — 16: Lahka glasba. — 17: Cerkevni koncert. — 18.50: Kmečke godbe. — 20.10: Orkestralni in pevski koncert. — 23: Lahka godba in ples. — 24: Nočni koncert. — Berlin 20: Lahka glasba. — 24: Kakor Dunaj. — München 19: Mozartova opera »Figaroova svatba« iz Salzburga. — 22.30: Lahka godba. — Stuttgart 20.10: Zvočna skicirka. — 22.30: Lahka godba in ples. — 24: Nočni koncert.

GLAVNA KOLEKTURA DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

A. REIN IN DRUG

Zagreb, ILICA 15.

GAJEVA 8.

obvešča neobvezno: V V. razredu, 36. kola državne razredne loterije so bili dne 12. avgusta izžrebani naslednji dobili:

Din 80.000 št. 79109,
Din 60.000 št. 16733,
Din 50.000 št. 867

Na meji Rusije in Mandžukua

Japonski vojaški oddelki napadajo hribovje pri Čangkufengu

Nova materija

Sedem oblik leda — Bismut v štirih podobah

Raziskave o učinku visokih tlakov na kemične in fizikalne lastnosti snovi so razmeroma mlade. Ni namreč še dolgo, kar imamo pripomočke za proizvajanje zelo visokih tlakov v rokah. Že sedaj pa je skoraj neverjetno, kakšne spremembe kažejo dobro nam znane snovi, kakor voda in fosfor, pod vplivom poskusnih visokih pritiskov. Tališče in vrelišče snovi se pod tem vplivom spremenita proti vsem doslej znanim zakonom. Spreminjajo pa se tudi druge lastnosti in včasih se dogodi, da odtrže snovi te nove lastnosti trajno, v laboratorijih so prideli tako rekoč novo materijo.

Kot enota pritiska velja, kakor znano 21 atmosfere, 1 atm. in ta predstavlja težo 1,033 gr na kvadratni centimeter. Toliko tehtas naše normalno ozračje. Ta pritisk, ki se z višino zmanjša in ki vodi potem tudi do različnih bioloških abnormalnosti in celo okvar, je pa zelo majhen v primeri s pritiskom, ki ga morajo prestajati snovi na pr. 200 m pod zemeljsko površino. In še večji je pritisk recimo na soncu.

Znane snovi dobe pod visokim tlakom in temperaturo popolnoma novo zunanost, ravnanje se tudi drugače, nego smo navajeni. Splošno pravilo pravi, da pritisk povečuje temperaturo in da se telesa v njem raztezajo. Pri nekaterih snoveh, kakor pri vodi, pa pritisk temperaturo zmanjšuje. Tako je tudi z bismutom in galijem. Ti dve prvini s talitvijo zmanjšata svojo prostornino, kakor sledoed, ki se topi.

Z novimi tlačnimi postopki je mogoče taliti neke teles zvišati zelo znatno. Tekočina, kakršna je na pr. živo srebro, postane pod pritiskom 26.000 atm trda, in eker ob temperaturi vrele vode. Tudi voda kaže nenavadne lastnosti. Do pritiska 2200 atm se njena temperatura niža. Ledi se pri tem tako krči, da zavzema manjši prostor, nego prvotna količina vode. Najbolj nenavadno pa je to, da dobe vodni molekul popolnoma novo kristalizacijsko obliko. S takšnim pritiskom smo vodo tako rekoč spremenili, dobili smo novo obliko vode.

To raznolikost zunanosti in vedenja istih snovi imenujemo polimorfizem in je pomembna lastnost mnogih snovi, ki se pokazajo pri takšnih poskusih. Z različnimi tlaki so izdelali nič manj nego sedem različnih oblik ledu. Najnovejša oblika ledu se pod pritiskom 40 atm topi šele pri temperaturi navadnega varjenja. Pod tem visokim pritiskom se vede voda torej kakor kakšna kovina.

Prof. Bridgeman s Harvardovega vseeučišča je odkril, da se talilni temperaturo bismuta in galija pri 25.000 oziroma 18.000 atm prav tako zvišata. Raziskal je v to smer kakšnih sto snovi in nekatere med

njimi so pokazale polimorfizem. Bismut ima po dosežanih raziskavah štiri, galij pa tri eksistencne oblike.

Važno je to, da sledijo iz tega določene tehnične možnosti. Če dobimo večina pod visokim pritiskom spremenjenih snovi v normalnem pritisku prvotne lastnosti, so namreč nekatere med njimi, ki svojo spremenjeno obliko trajno obdrže. Z njimi se dogajajo prave »metamorfoze«. To je pa za razne uporabe zelo važno. Tako je bel fosfor sam na sebi kemično tako nestalen, da se more vneti celo na zraku. Po visokem pritisku in visoki temperaturi pa postane črni fosfor in ta ni vnetljiv in je tudi dober prevodnik elektrike, med tem ko je bila ista snov v beli obliki pred visokim pritiskom izolirajoča. Takšne stvari se dajo pogostoma dobro izkoristiti in kakor vidimo, pripravlja znanost vedno nove čudeže.

Vojaške vaje vsepovsod

Na Angleškem, v Italiji in v Franciji

Te dni zaključeni manevri angleških letalskih oddelkov so dokazali, da se Londonu v primeri napadov iz zraka ni bati sovražnika, ker je dobro poskrbljeno za zaščito. Zdaj se Angleži pripravljajo na vojaške vaje suhozemne vojske. Te vaje bodo v jugozapadnem delu Anglije, kjer bodo igrali posebno vlogo motorizirani oddelki. Namen teh manevrov je, določiti praktično možnost za zaposlitev čim večjega števila tankov na bojišču. Manevrom bo prisostvoval tudi vojni minister Hore-Belisha.

Pri velikih vojaških vajah italijanske vojske v pasu pri Tagliacozzi sodeluje 1380 častnikov, 22 tisoč vojakov in 450 topov. Na vaje sta prišla tudi italijanski kralj in Mussolini.

Te dni so se začeli na Savojskem v Franciji manevri francoske vojske. Posebnost teh vaj je, da sodeluje pri njih prva afriška divizija francoske kolonialne vojske. Manevrom prisostvuje šef. gen. štaba Gamelin, na koncu se jih bo udeležil tudi prezident republike g. Albert Lebrun, ki bo

v ta namen prekinil svoj sedanjí dopust v bližini Grenobla. Naloga manevrov je, pokazati izvedbo napada na »sovražne postojanke« v višini 2645 m. Praktično bodo tudi preizkusili obrambo obmejnega področja.

Resnično ali hlinjeno prijateljstvo?

Stalin in Vorosilov se pomenkujeta. Navidez sta se prijatelja, v resnici je baže drugače

Šimpanzi v kinematografu

Opice kažejo zanimanje za gotove filme

Tajnik londonske zoološke družbe Huxley dela ta čas zanimive poskuse z živalmi. Vodstvo londonskega zool. mu je za te poskuse rado dalo na razpolago živali. Tako je Huxley povedel v neki kinematograf dva šimpanza, Jackieja in Petra. Ogledala naj bi si vrsto kratkih filmov.

Prvi film, ki je kazal samo ljudi in mrtve predmete opic ni zanimal. Prav vidno sta se dolgočasili, zapustili sta sedež, pa sta začeli telovaditi, postavljali sta se na glavo in ju ni bilo mogoče pripraviti do tega, da bi pozorno sledili filmu. Drugače pa je bilo, ko se je pojavil Huxley sam v filmu.

Šimpanza sta v trenutku spoznala svojega gospoda in sta se zelo začudila, da more istočasno sedeti poleg njih in stopati živ po filmskem platnu. Pravo doživetje pa je bil za opice film »Človek in opica«. V tem filmu so nastopale vse mogoče vrste opic, od najmanjših do goril.

Peter in Jackie sta postala tu najpozornjša gledalca. Peter se je v stolu naslonil naprej in odpiral oči kakor otrok, ki sledi z veseljem začudenjem gledališki igri. Ko je potem začel govoriti in spregledati ples neke opice, sta se Jackie in Peter zibala v taktu glasbe in kazala voljo, da bi sama plesala. Zanimive poskuse še nadaljujejo.

Umivanje glave

Prepogosto umivanje glave ni priporočljivo

So mnoge ženske, ki trdijo, da so videti strašne, če si ne umijejo glave vsaka dva, tri dni. Umivanje glave je dandanes res udobno. V desetih do petnajstih minutah je dovolj dobrih možnosti za osušenje vsa procedura končana. In nedvomno so videti komaj umiti lasje rahli in dišeči.

S stališča zdravega razvoja las in kože na glavi pa je treba prepogosto umivanje glave odkloniti. Mnogo obolenj lasnih korenin gre na račun prepogostega in nesmotrnega umivanja. Pri normalni rasti las naj si moški umijejo glavo kvečjemu dvakrat na teden, ženske pa kvečjemu vsakih deset dni. Če je koža na glavi občutljiva, morajo biti posledki še večji.

Premočna zamastitev, ki moti tudi obliko frizure, je videti nedvomno grda, toda moti se, kdor misli, da more to zlo odpraviti na ta način, da si takoj umije glavo,

čim dobijo lasje znani mastni sijaj. Čim čišče izpiramo mast, tem bolj dražimo žleze, ki mast izločujejo. Uspeh je torej baš nasproten tistemu, ki bi ga hoteli imeti.

Suše lasi si po umitju od časa do časa previdno namažemo z nepokvarjenim olivnim ali mandljevim oljem, mastne lasi pa obravnavamo isto tako previdno z lasno vodo, ki vsebuje alkohol. Ko si lasi osušimo, moramo paziti na to, da jih ne osušimo tako, da postanejo krhki.

Severna stena

Picka Walker premagana

Iz Milana poročajo, da so trije mladi italijanski alpinisti srečno preplezali severno steno Picka Walker v provinci Aosta. Dosedanji poskusi, da bi preplezali steno, so stali življenje 20 oseb.

Skrivnosti „Rdeče knjige“

Varnostna služba brez metode in sistema

V Parizu je urad za državna potovanja, katerega služba je odgovorna za varnost kraljevskih gostov na vsem ozemlju Francije razen v Parizu, kjer je ta skrb pridržana

policijski prefekturi

Cela »Rdeča knjiga« vsebuje navodila, ki so jih dala razna ministristva za varnost državnih gostov. Ne gre pa samo za državna potovanja, temveč tudi za incognito potovanja tujih vladarjev, državnikov in politikov, ki mora z njihovim obiskom dežela zelo pogosto računati.

Pri tej varnostni službi ni v splošnem, kakor je povedal neki inšpektor zgoraj omenjenega urada nekemu sodelavcu »Paris-Solr, nobene trdne metode in sistema. Služba se prilagodi vsakemu primeru posebe in urad ima specialiste, ki so izsolani za vse primere. Tako se je stvarilo neko posebno moštvo varnostne službe, katerega posamezniki ne poznajo samo zahtev svojega poklica temeljito, temveč so izkušeni tudi glede raznih

družabnih področij.

Ti morajo vedo, kdaj se lahko pojavijo v žaketi, kdaj v smokingu in kdaj v fraku. Obvladajo prav tako v postev prihajajoči jezik, kakor se spoznavajo tudi v sportnem področju i. t. d. Ta štiti švedskega kralja, kadar biva v Južni Franciji, drugi se briga za potovanja kakšnega angleškega zunanjega ministra, tretji skrbi za mir vojvode Windsorskega i. t. d.

Ti morajo poznati prav dobro

posebnosti svojih varovancev.

Inšpektor, ki čuva švedskega kralja, ve n. pr. prav dobro za njegovo strast do brzine in ker ga mora stalno skrbeti, da se mu bo na vijugastih cestah ob južni obali zgodila kakšna avtomobilska nesreča, vozi v avtu, s katerim sledi kraljevemu avtu, vse s seboj, kar je potrebno za prvo pomoč.

Inšpektor, ki je pridružen danskemu kralju, pa zasleduje spet zelo pazorno

liste in filmske kritike,

da bi mogel visokemu gostu priporočiti najboljše večerne prireditve. Prav tako strazi posebni uradniki indijske maharadže, ki si polagajo v odličnih pariških hotelih bodalo v blazino, preden ležejo spat, visoke dostojanstvenike, ki imajo posebno nagnjenje do ne popolnoma neporečnih kabaretov.

prince, ki iščejo dogodivšča. Njih žepi se polnijo s spominki najrazličnejše vrste, zlasti s cigaretnimi škatlicami, ki jim jih darujejo hvaležni varovanci.

ci. Najbolj zanimivo je to, da kažejo mnogi teh vladarjev in dostojanstvenikov pravo nagnjenost in tako rekoč

zvestobo do svojih varovateljev.

Tako se posebno vojvoda Windsorski ne boje ločiti od svojega inšpektorja, ki ga menjuje svojega »francoskega prijatelja«. Člani urada za državna potovanja, ki imajo te posebne službe, morajo biti zelo požrtvovalni. Če so poedinosi njihovih nalog včasih zabavne, preži za njimi vendarle vedno nevarnost. Ta

nevarnost se tiče tudi njih.

Sami ne govorijo o tem, pač pa tu in tam njihovi varovanci. Tako je dejal bolgarski kralj nekega dne med vožnjo s simptomskim ekspresom svojemu spremljevalcu: »Zakaj ste si izbrali ta poklic? Pri meni je stvar drugačna: že ob svojem rojstvu sem bil obsojen na smrt.

Moja tajna služba

mi nikoli ne da potovati, ne da bi mi izročil zavitka, s katerega vsebino se moram seznaniti takoj po odhodu vlaka in od katerega se ne smem nikoli ločiti. Vidite, tu je...«

Pri teh besedah je kralj vzel zavitek iz svojega žepa, inšpektor ga je odprl in je v svoje presenečenje ugotovil, da je v njem kakšnih deset fotografij raznih mož. »Da,« je menil kralj, »vsak izmed teh mož je

prisegel, da ne bom umrl

v svoji postelji. Da bi jih mogel spoznati, če bi imel sploh časa za to, moram njih poteze proučevati takoj po odhodu vlaka in vsak večer. Tako so mi te poteze bolj znane nego obrazi mojih najboljših prijateljev...«

Sestanek dveh maršalov

Maršal italijanskega letalstva Italo Balbo (na levi) je te dni prisel z letalom v Berlin, kjer se je sestel z maršalom nemške vojske, pruskim min. predsednikom Göringom (na desni)

Smrt na Matterhornu

V prvi polovici tega tedna sta se posrečila dva mlada hribolazca pri poskusu, da bi dosegla vrh Matterhorna. Eden izmed turistov je bil American, drugi je bil iz Basla. Padla sta 70 m globoko. American je obležal takoj mrtev, Švicarja so našli še živega.

Nova albanska himna

Albanska vlada je naročila novo državno himno po albanskih metivih. Naročilo za kompozicijo skladbe je dobila Glasbena akademija v Rimu.

Dr. Eckener 70 letnik

Dr. Hugo Eckener, znani nemški navigator Zeppelinovih tvornic v Friedrichshafnu, je te dni praznoval 70 letnico svojega rojstva.

A NEKDOTA

Molčeči ameriški državni predsednik Coolidge je govorjenje označil nekoč za »zadnje pribežališče«. Ena izmed manj znanih, toda zanj zelo značilnih anekdot je naslednja:

Neki opozicijski govornik je nekoč v kongresu imel dolg govor, v katerem je vsak stavek začel z besedami: »Ali je vlada ukrenila?... Tako je šlo kakšni dve uri. Ko je končal, se je Coolidge dvignil in dejal samo: »Ni!«

VS AK DAN ENA

Modni risar išče novih idej za ženske klobuke... (»Ric et Rac«)

Beli medved

zagrabil gledalca

Z udarci palice po nosu so zverini iztrgali žrtev

V zoološkem vrtu v Vincennesu pri Parizu se je zgodila težka nesreča. Okrog jame s severnimi medvedi, ki je s širokim jarkom ločena od publike, se je nabralo mnogo obiskovalcev. Ki so z zanimanjem opazovali plavalne umetnike polarnih živali. Eden izmed medvedov, ki niso pazili nanj, pa je nenadno planil pokonci in zagrabil s kremplji nekega obiskovalca za roko, ki je visela nazdol. Z vso svojo silo je skušala žival nesrečnega

potegniti v jarek in tudi ostali medvedi so se vznemirili. Na nesrečnikove krike so prihiteli drugi gledalci, pet mož je moralo zastaviti vse svoje sile, da ga ni zverina potegnila v globino, kjer bi ga bilo takoj konec. Eden izmed obiskovalcev je bil toliko priseben, da je medveda udaril nekolikokrat s palico po nosu, na kar je žival izpustila roko. Moža so odpeljali v bolnišnico, roka pa je bila tako razmrsana, da so jo morali takoj odrezati.

Radovedneži opazujejo medveda, ki je malo prej napadel človeka

Kulturni pregled

Milan Rakić

»Srpski književni glasnik« je najnovejšo dvojno število posvetilo spominu pred tisoč leti umrlega pesnika Milana Rakića. Rakićev zvezek revije, ki sama odlično zastopa tradicijo Rakićevih generacij in jo združuje s stremiljenji novih rodov, je svetel dokument pietete do onega izmed vodilnih pesnikov vsega slovanskega juga. Obenem je zvezek obilen vir gradiva o tem tanko, čutnem pesniku in ni manj finom človeku, čigar smrt je v tej krivični dobi in sredi njenih burjih senzacij ostala vse pre-malo opažena.

Milan Rakić je zapustil za seboj prav za prav eno samo knjigo poezije. Ta knjiga predstavlja pesniški sad celoga življenja in nosi pečat polne osebnosti. V zadnjih desetletjih je pesnik dostavil svojemu še pred svetovno vojno dozorelemu delu zgolj nekoliko pesmi, ki niso v ničemer spreminile značilnih potez njegovega umetniškega oblika. V spominskem zvezku »Srpskega književnega glasnika« sta izšli dve njegovi poslednji pesmi, ena iz leta 1936, druga iz leta 1937. Obe označuje isti Rakićev tanki posluš za ritem verza, ista formalna umetnost, ki je dala vsej Rakićevi poeziji značaj pesniško-arhitektonskih mojstrov. In najsi je na parnasistično dovršeni stavbi njegove poezije na zunan nekaj hladnega kakor na mnogih katedralah, vendar biva v njih duh noblesse, junaštva, odpovedi, premagovanja in stoicizma. Milan Rakić je bil v predkumanovski Srbiji pesnik nacionalnih idej, kosovskih vizij, hrepencev po mahanstih srednjeveške Srbije. Za razliko od nekaterih vrstnikov, ki so posnemali francoske simbolistične pesnike, je Rakić s svojim klenim enajsterecem, s svojo fino izpisano dikejo, s svojimi značilnimi metaforami ki so nadaljevale in doznale do stilne popolnosti pesniški izraz Vojislava Illiča, hodil po domačih brazdah, čeprav je bil vedno in je ostal vse do smrti najzvestejši konsument francoskih duhovnih dobrin.

Vsa Rakićeva poezija ima od začetka do konca pečat iste individualnosti in kaže v vseh svojih plasteh enako vzdržnost, nobleso in stremiljenje po nečem visokem in nad osebnim. Čustveno je podpluta z rahlo, toda očito melanholijo, ki pa ni — kakor meni Dragutin Prohaska — sorodna Kranjčevićevi, zakaj Kranjčević je bil kot pesnik pesimist, se pravi, pesnik, ki razumsko prihaja do mračnih tonov svoje poezije. Tak pesnik življenje idejno razgleda in dobi-va strah pred njegovimi brazdami in temami. Rakićeva melanholija je bila tista plemenita otožnost, ki leži na dnu slehernega globljega doživljanja življenjske stvarnosti.

Med revijami

„Tehnika in gospodarstvo“

Ze četrto leto izhaja v Ljubljani časopis »Tehnika in gospodarstvo«. Zlasti v zadnjem času, ko je postal glasilo Socialno-ekonomskega instituta, se ta obzornik naših tehnikov razvija v revijo nemalega pomena. Programatska stremiljenja časopisa »Tehnika in gospodarstvo« je uredništvo najbolje označilo v uvodu prve letošnje številke, ko je zapisalo, da hoče postavljati »ekonomsko teorijo in tehnično znanje v službo stremiljenju, ki teže za izboljšanjem življenjskega nivoja našega ljudstva«. Tu čitamo nadalje: »Opisne študije niso bile nikdar same sebi namen, temveč le sredstvo: z njimi smo hoteli seznanjati javnost z gospodarskimi in socialno političnimi dejstvi, ki nas obdajajo. Izhajajo iz te realne podlage pa smo skušali utirati pota za gospodarski napredek, ki nam je v zvezi z našo neugodno gospodarsko stvarnostjo toliko potreben.«

V dosedanjih letošnjih številkah je izšla vrsta prispevkov, ki so vredni pozornosti. Tako je zanimiv že članek o Socialno-ekonomskem institutu, njegovih smotrih, nalogah in sodelavcih, kakor tudi študijski in delovni načrt tega instituta. Gre za znanstveno zasnovano in smotno delo, ki je daleč od sleherne demagogije, ki pa vendarle utegne pokazati konkretne uspehe. Študijsko gradivo se tiče proučevanja prebivalstva, sredstev za proizvodnjo, potrošnje in potrošne moči, proizvodnje in službe, razdelitve narodnega dohodka i. dr. V konkretnem delovnem načrtu je zbiranje študijskih pripomočkov, publicistično delo, organizacija študijskega dela, anketa o rodinskih gospodarstvih, proučevanje možnosti povečanja donosov našega poljedelstva, obnova naših naselij, proučitev davčne obremenitve našega prebivalstva in obratov, študije gospodarskih bilanc itd. Z ustanovitvijo Socialno-ekonomskega instituta so potemtakem dobile naše znanstvene naprave novega sodelavca, ki je tem važnejši, ker se na tehnično-ekonomski podlagi bavi z mnogimi prevažnimi pogoji našega napredka.

Kako pereča in praktično pomembna vprašanja obravnavajo odlični strokovni sodelavci »Tehnika in gospodarstva«, pričaja pregled nadaljnjih važnejših člankov. Tako se univ. prof. dr. R. Gosar oglasa k vprašanju o izboljšanju življenjskih razmer razdeljkega prebivalstva, Filip Uratnik razglablja problem naraščanja našega prebivalstva ter njegovih socialnih in gospodarskih posledic. dr. Jože Lavrič in inž. Pirc pišeta o našem agrarnem problemu, univ. prof. dr. inž. A. Král o aktualnih problemih naselij, dr. Stojan Bajić o socialno ekonomskem institutu in delovnem pravu, univ. prof. dr. A. Melik obravnava razmerje med zemljiškimi kulturnimi kategorijami v Jugoslaviji, univ. prof. inž. Iv. Vurnik razpravlja o načrtu za celotno ureditev dravske banovine, dr. inž. Črtomir Nagode je prispeval članek k proučevanju naših prometnih vprašanj, doc. dr. Dolar-Mantuan prikazuje vlogu petrografije v organizaciji našega gospodarskega napredka, inž. Terzan pa vlogu umetnih gnolj v borbi za povečanje donosnosti poljedelstva. Statistiki Ivo Lah je prispeval daljšo razpravo »Slovenija v luči statistike OUD-a v Ljubljani«, ki statistično prikazuje razvoj zaposlenosti delavstva, razvoj posameznih industrij in razvoj delavskih mezd. Doc. dr. Vladimir Murko je zastopal z razpravo »Potek likvidacije kmečkih dolgov in bo-

in ki nenehno dobiva nekaj sled sija od sanjskega sveta, kakor zapadne gore od po-zne večerne zarje. Milan Rakić je bil po duhu pasatist, t. j. človek, ki se najraje ozira v preteklost in ki nenehno čuti nad seboj silno oblast minljivosti. Oddol del tiste otožnosti, s katero so podpluti njegovi verzi, najsi je sicer veljal v očeh svojega pokolenja za pesnika nacionalnega optimizma in osvoboditeljskih idej.

Poezije Milana Rakića (najlepše oprema-jena izdaja je izšla pri zagrebški »Novi Evropici«, so ena tistih knjig, h katerim se misleč in čuteč človek vrača vedno znova, ne da bi se mu bilo treba zagovarjati pred duhom sedanjega časa, ki je tako malo naklonjen čitanju poezije. Take so nemara zato, ker se Rakić ni nikakor oziral na pred-pise in običaje kakršnekoli literarne mode in ker je hotel biti vseskrat in povsod zvest samemu sebi. Z druge strani je nemalo pripomoglo k trajni kakovosti Rakićevih pesmi to, da je dobro poznal skrivnostno moč Goethejevega načela omejevanja in ni nikdar potržno zapravljaj svojih stvarjal-nih sil. Zato je ustvaril malo, toda sleher-na pesem mu je res dozorela in na vsaki je opazna njena doživljenost. Rakić je imel o poslanstvu poezije visoko mnenje, in sa-mo pesniki, ki oblikujejo verze z največjo resnostjo in z vso umetniško odgovornostjo, smejo upati, da so svoj talent dobro nalo-žili. Mimo tega je bil Milan Rakić po vseh pričevanjih tudi osebno zelo fin, globoko izobražen, v pravem pomenu besede eliten človek.

Pietetno urejeni Rakićev zvezek »Srpske-ga književnega glasnika« prinaša poleg dveh posthumnih pesni vzorno spisano študijo Pere Slijepevića o Rakićevi poeziji, dalje dve pesmi, ki jih je Jovan Dučić posvetil svojemu tovaršu pri Muzah in v po-klicu, pa članke Sime Pandurovića, Vase Milčića, Milana Begovića, K. Atanasijevića, M. M. Pešića, Siniše Kordića, Vlad. Naza-ra, A. Arnaudovića, Miloša Gorića, M. Velj-kovića, B. Jevtića, Nike Bartulovića, J. M. Jovanovića, B. Markovića in drugih. Vmes so Rakićevemu spominu posvečeni prispev-ki VI. Stanimirovića, B. Kovačevića, Bože Lovrića in Milana Vukasovića. Mnogoča imen — toda za vsakim stoji po svoje za-nimiv sestavek, vsi sestavki so prežeti s toploto in spoštovanjem in večina njih od-pira nove poglede na Milana Rakića kot pesnika in kot človeka. Zanimive so tudi ilustracije. Tako je bil šele s tem zvezkom »Srpskega književnega glasnika« zemeljski odhod Milana Rakića počaščen v obliki, ki ustreza kvalitam njegove poezije in nje-gove osebnosti. — o.

doči položaj naših denarnih zavodov in njihovih vlagateljev, dr. Ivo Pirc obdeluje probleme asanacije podeželja, dr. A. Vogelnik prikazuje gospodarske indekse Jugoslavije in piše v posebnem članku o gibanju obsega jugoslov. zunanje trgovine. Daljša in po svojih izsledkih važna utegne biti razprava »Tehnične možnosti napredka kmetijske proizvodnje in njih ekonomske meje«, ki jo je spisal inž. Bogdan Pahor s sodelovanjem še nekaterih tehničnih strokovnjakov. Če se omenimo prispevke: dr. Jožeta Lavriča »Dirigiranje kmetijstva«, Filipa Uratnika »Štetje brezposelnih in njegove težkoče« ter v posebni prilogi razpravo dr. L. Dolar-Mantuan »Petrografska karakteristika našega gradbenega materiala«, nismo izprali vsebine treh zvezkov »Tehnika in gospodarstva«, marveč samo označili smer, v kateri se giblje.

Ze ta pregled kaže, kako na široko po-segajo tehnične vede in uporabno naravoslovje v gospodarstvo in socialno življenje naroda. Publicistično delovanje naših starih in mlajših strokovnjakov v tej smeri omogoča tudi ostalemu izobraženstvu vpogled v skupne probleme tehnike in gospodarstva, organizacije in racionalizacije dela itd. Revija je zanimiva tudi kot dokaz, koliko se je razširila in poglobila slovenska strokovna publicistika in z druge strani kot dokaz blagodejnega vpliva, ki ga ima domača univerza na razvoj znanstvenega proučevanja problemov naše dežele in našega ljudstva ter smotrnega iskanja možnosti, da se ti problemi rešijo v smislu materialnega in duhovnega napredka našega naroda.

Zapiski

»Življenje in svet« prinese v prihodnji šte-vilki astronomski članek »Zvezde živijo, zanimivosti« Oči, ki niso oči in »Ko petro-leja ne bo več«, dr. Antona Debeljaka po-topieno kramljanje »Skoki deželo medve-dove«, začetek pripovedne proze Franceta Borika »Študenica«, dr. Antona Debeljaka primerjavo med Herderjevimi leksikonom in novo Italijansko enciklopedijo in dr. Fr. Herića prispevek »Kijejski letopis in Mare-tič, Številko zaključuje rubrike »Iz film-skega sveta«, Tehnični obzornik, Radiot, »Fotomater«, »Filatelija«, »Iz praktične medicine«, »Praktične novotke in uganke.« Z beograjskega knjižnega trga. Goza Kohn je izdal »Odatrane pripovedke« Jan-ka Veselinovića v izboru in z uvodom Bo-židara Kovačevića. — Pri Cvijanoviću je izšla knjiga Svetolika M. Grebenca »Kroz istoriju Srba«. — Blagota Komerčić je spisal »Zakon života u službi vaspitanja«. — Izšel je z literarno nagrado beograjske ob-štine počašteni roman Zore Gjorgijević »Drugi dan, novi život, drugi ljudi. Dnev-nik jednog invalida«. — Velibor Gligorić je objavil spis »Domanović — Nušić. Rade Drainac je v prozni seriji »Hipnos« izdal svoje »Osvrte«.

TATINSKI PODANIKI

Peter Veliki se je nekoč v senatu zelo razburil zaradi tatvin, ki so mu jih prila-vili.

— Pišite, je dejal svojemu kancelarju Jaguškemu, da bo vsak, kdor bo ukra-del vrednost le enega konopca, brez milo-sti obesen.

Jagušinski se je namuzel: — Veličanstvo, ako želite, da bo carstvo brez podanikov, potem...

Car se je namehnul in ostalo je vse pri starem.

Iz Julijske krajine Priprave za Mussolinijev obisk v Trstu

Poročali smo že o intenzivnih pripravah fašističnih organizacij in ustanov ter tr-žaških mestnih oblasti za Mussolinijev obisk. Ministrskemu predsedniku priprav-ljajo sprejem, kakršnega v Trstu ni bil deležen še noben državnik. Kakor smo že omenili, je tržaška mestna občina dolo-čila kredit 6 milijonov lir za okrasitev me-sta in razne svečanosti ob priliki obiska.

Posamezne fašistične organizacije pa se vsaka na svoj način pripravljajo na ta obisk. Nekateri, kakor n. pr. fašistična ženska zveza skušajo sbrati svoje vrste, da bi ob priliki obiska pri skupnem nastopu vseh edine stranke lahko s številom svojih aktivnih članov moglo po-kazati na svojo moč. Fašistične ženske organizacije, ki so po svoji številni mo-či v primerjavi z moškimi društvi in od-seki še precej zaostale, so v zadnjem ča-su vobče znatno pospešile svojo akcijo za pridobitev novih članic. Nekaj uspehov so pri tem dosegle organizacije kmečkih že-na. Sedaj je vodstvo tržaške zveze izra-bilo priliko in priredilo sredi pretekelega tedna v Trstu zborovanje žena, ki se ni-so včlanjele v fašistični ženski zvezi. Po-krajinska poverjenica Carmela Rossi Tri-meus je imela, kakor poročajo listi, pred veliko množico govor, v katerem je ob-zaključku naglasila, da bodo morale biti v poldrugem mesecu, ko pride Mussolini v Trst, vse žene in dekleta od 6. do 70. leta starosti vpisane v posamezne ženske organizacije, če mora tudi ženski svet v Trstu pokazati, da je stoddostno faši-stičen. Ob zaključku zborovanja je pre-jela sleherni udeleženci prijavnico, ki jo bo morala v določenem roku izpolnjeno predložiti vodstvu zveze.

Dopolavorovske organizacije pa priprav-ljajo velik zlet svojih edinic iz vse de-že. Ze sedaj so se v posameznih podežel-skih krajih pričeli prirejati manjši zleti teh društev, na katerih so se vršile po-sebne vaj, za skupni nastop v Trstu. Tak manjši zlet je bil preteklo nedeljo v Sv. Vincentu. Na njem so sodelovala poleg domačega tudi društva iz Sv. Lovra Pa-zenatičevca, iz Rovinja, Barbana, Marča-vo, Krnice, Zminja, Kanfanara in drugih istrskih vasi. Poleg tekem z osli in vreča-mi so bili na programu tudi istrski na-rodni ples in so morali udeleženci pri njih sodelovati v čistilnih narodnih nošah.

Učiteljske premostitve

Te dni so listi objavili odredbe šolskih skrbnikov, s katerimi so bile izvršene pred vsakim novim šolskim letom običaj-ne premostitve in stalne namestitve učiteljstva. Iz teh objav smo zbrali nekaj podatkov, ki se nanašajo na tržaško, go-riško in puljsko pokrajino. Premostitve v reški pokrajini doslej še niso bile objav-ljene.

Skupno je bilo v omenjenih treh pokra-jinah premeščenih 189 učiteljev in učite-ljic, 67 pa jih je dobilo stalna službena mesta. Po raznih krajih v eni in isti po-krajini je bilo na novo razmeščenih 117, v druge pokrajine so premeštili 30, iz dru-gih v omenjene tri pokrajine pa 42 učite-ljev in učiteljic. Na lastno prošnjo je bi-lo premeščenih v goriški in tržaški po-krajini 86, službeno pa 13 ljudi. 67 učiteljev in učiteljic, ki so bili v posam-znih krajih doslej nameščeni le začasno, so bi-li sedaj tam stalno nastavljeni. Sodeč po imenih vseh 256 prizadetih učiteljev in učiteljic, ki so bila objavljena v listih, je bilo med njimi 35 domačinov.

Drobne novice

Pred goriškimi sodiščem se je moral preteklo sredo zagovarjati 21letni Ludvik Godina iz Kostanjevice na Krasu. Obto-žen je bil, ker se ni prijavil k naboru. So-dišče pa je upoštevalo razne olajševalne okolnosti in je bil Godina obsojen le po-gojno na pol meseca zapor. — Prijav-ljena pa sta bila sodišču Konstantin Tr-pin in Karel Jarc iz št. Petra pri Gorici, ker sta po nekdanjih bojišnih nabirala granate, ne da bi imela za to predpisa-nega dovoljenja ali pooblastila od nekake-ga concessioniranega podjetja. Proces proti njima bo v kratkem.

Novi občinski svet v Postojni. Tržaški prefekt je imenoval novi občinski svet v Postojni, ker je funkcijska doba doseda-njemu svetu potekla. Za svetnike so bili imenovani Paolo Carretti, Alfredo Fabri-ci, Enrico Poboni, Umberto Tuosto, Gio-vanni Villari in knez dr. Hugo Windisch-grätz.

Kmetijski zavod v Poreču bo povečan. Pred nekaj meseci sta bili kmetijska na-dajevalna in tehniška šola v Poreču spre-menjeni v nižjo in višjo kmetijsko srednjo šo-lo. Takoj nato so lokalne uprave in šolske oblasti pričele z akcijo za povečanje tega zavoda, ki ima tudi svoj lastni konvikt. Res je bil te dni z istrskim prefektom zares sklenjen sporazum, po katerem se bo po-slopie zavoda znatno povečalo in preuredi-lo. Načrti so že gotovi in gradbena dela so bila proračunana na 1,5 milijona lir. Kakor listi sedaj poročajo, bodo morale to novo posojilo, za katerega bo jamčila po-krajinska uprava in katerega obresti bosta prevzeli ministristva za prosveto in javna dela, amortizirati skupno vse istrske ob-štine. Za vsako amortizacijsko kvoto bodo morale prispevati sorazmerno nanje odpa-dajoče zneske.

Smrtina n. s. sreda obmagne milionika. Na cesti od Ornega vrha proti Idriji se je pripetila pred dnevi huda avtomobilska nesreča. V neki lažji tovorni avto iz Fur-lanije, v katerem sta bila poleg soferja tudi dva obmagne milionika, se je zaletel tovorni avtomobilski vlak iz Ajdovščine ter ga skrajno popolnoma razdejalo. Milio-nik Josip Sangalli, star 36 let, je bil ubit, njegov tovarš Fanutti pa lažje poškodov-an. Sofer tovornega avtomobila je ostal nepoškodovan.

Velik požar v vipavski vojašnici. Kakor poročajo listi, je nastal pred dnevi v vo-jasniči obmejnih straž v Vipavi velik po-žar, ki je malone uničil vse veliko po-slopie. Na pomoč so bili pozvani gasilci iz Ajdovščine, Vipave in Gorice. Pomaga-li pa so pri gašenju tudi večji oddelki vo-jastva. Vzroki požara niso znani. Tudi škoda še niso ocenili. Zaradi požara sta se iz Gorice pripeljala v Vipavo poleg drugih tudi prefekt in okrajni fašistični tajnik.

S P O R T

Hajduk—Ljubljana

Borba za točke z dozdaj nepremagano enajstorico v Ljubljani

Jutri se bo odigralo drugo kolo državne-ga prvenstva. V prvi tekmi na domačem terenu je žreb določil našega najmočnej-šega nasprotnika, splitskega Hajduka, ki do sedaj v Ljubljani še ni bil poražen. Za-dnja leta pa so postala tudi mojstru z morja ljubljanska tla vroča in se je Hajduk v za-dnji tekmi z največjo muko in težavo rešil poraza. Tudi sreča mu je bila naklonjena, saj so si naši igralci sami zabili dva gola. Hajduk se tega zaveda in se je zato za to srečanje temeljito in vestno pripravil. Pri-pravil je svojo najmočnejšo postavo. Čulić, Milutin, Matošić I., Marušić Rafanelli, Ba-kotić, Muljačić, Lemešić, Kragić, Matošić II., Alujević. V tej postavi je sedem repre-zentativnih igralcev.

Ljubljana se ne bo borila samo za toč-

ke, marveč tudi za prestiž. Zaustaviti mo-ra končno zmagoviti pohod mojstrov nogo-metne igre. Po vestni in temeljiti pripravi se je rešilo tudi vprašanje moštva. Ljub-ljanka bo nastopila v postavi: Pogačnik, Bertonec, Zitnik, Vodišek, Pupo, Boncelj, Janežič, Pepek, Rataj, Vovk, Erber. Po-zivamo naše igralce, da se zavedajo, da gle-da nanje vsa slovenska sportna javnost, ki pričakuje, da slednjič z voljo in srčno-stjo priborijo mesto, ki jim kot edinemu slo-venskemu zastopniku brez dvoma tudi pri-pada. V tej odločilni in ogorčeni borbi bo-do imeli vso podporo sportnikov, ki naj do prvega do zadnjega trenutka bodrilo in podpirajo ljubljansko enajstorico. Vsaka točka je dragocena, vsaj ena pri Hajduku bi bila vredna več ko pri ostalih.

Nad 60 tujih in domačih vozačev bo v ponedeljek startalo na VIII. motociklistični dirki na Ljubelj

Priprave za VIII. mednarodno gorsko dirko na Ljubelj, ki bo v ponedeljek 15. t. m. ob 10.30 dopoldne, so končane. Vo-zači od vseh strani so v velikem številu že dospeli na Ljubelj in pričeli s sistematičnim treningom, ki ga vodi sportna komisi-ja prireditelja. Največje zanimanje vzbuja-jo nosilci rekordov iz prejšnjih let Denzel, Hubman, Medwenitsch, Milenkovič itd., ki so se letos na Ljubelju našli vsi poleg še novih najbolj znanih vozačev.

Zelo zanimiva točka bo tudi borba med Staričem in Jankom šiško, ki sta oba za letošnji Ljubelj dobro pripravljena. Ker so

mariborske prireditve opovedane, je Put-nik dal na razpolago svoje avtobuse, ki bodo vozili na Ljubelj. Prijave se danes za-ključijo.

Vodstvo dirke opozarja gledalce, da bo tekmovalna proga zaprta točno ob 10. uri in bo vsak dostop na višje dele proge po tem času izključen. Gledalci, motociklisti in avtomobilisti imajo na razpolago po-store za parkiranje svojih vozil pri Sv. Ani na prostoru g. barona Borna, vendar mo-rajo dospeti tjakaj pred 10. uro.

Pojutrišnjem torej — vsi na Ljubelji!

Še dve zanimivi dirki

Jugoslavija (Celje) : Mars

Jutri ob 10. dopoldne na igrišču za Kolinsko tovarno

To zanimivo srečanje bo v nedeljo ob 10. dopoldne na igrišču »Ilirijec« za Kolinsko tovarno. Jugoslavija, ki si je priborila pre-teklo sezono prvenstvo II. razreda in se kvalificirala po hudi konkurenci v I. raz-red, razpolaga z dobrim moštvom, kate-rega vrline sta brzina in start. Moštvo spa-da brez dvoma v elito celjskih klubov. Marsovič, ki so pred časom bili gostje Ju-goslavije in polagali premalo pažnje na to srečanje, so le srečno izvelek neodločen rezultat, zato bodo sedaj nastopili kompletni. Tekma bo gotovo zanimiva. Ker je vstop-nina minimalna, bo vstop omogočen vsako-mur.

Grün-Weiss — Jadran

V ponedeljek ob 17. na igrišču v Kolesiji

Da izpopolni svoje znanje in pokaže, da v počitnicah ni držal križem rok, je aglini Jadran za pojutrišnjem dobil nasprotnika iz Beljaka.

Gostje so dobro bivše »avstrijsko« moštvo in gotovo nevaren nasprotnik tudi za bolj rutinirane klube kakor je Jadran. Brez dvoma je, da bodo Jadranovce pre-kašali v tehničnem znanju, zato pa bodo domačini zaigrali s tem večjo poštvoval-nostjo. Razen tega bodo Trnovčani igrali na domačih tleh, in sicer pri z nasprot-nikom iz inozemstva ter zato še bolj skušali zadovoljiti svojo publiko. Prireditelj je zvezana s precejšnjimi izdatki in zato pri-reditelji vabijo vse sportno občinstvo, naj v čim večjem številu poseti to edino pone-deljsko sportno prireditev. Vstopnina bo neznatna, igralo se bo ob vsakem vremenu.

Predtekma se bo začela ob 16.30, me-dnarodna tekma pa ob 17., vse na igrišču Jadrana v Kolesiji.

Slavija (S) : Celje

V ponedeljek ob 16.30 na celjski Glaziji

Celjskemu sportnemu občinstvu bo po dolgem dana prilika prisostvovati v pone-deljek ob 16.30 nadvse zanimivi prijateljski tekmi domače enajstorice SK Celja proti ligaškemu moštvu sarajevske Slavije, ki pride v Celje naravnost iz Zagreba, kjer bo odigralo v nedeljo prvenstveno tekmo proti državnemu prvaku Haški. Moštvo Slavije nastopi v Celju v kompletni postavi in sicer: Krstulović, Zagorac, Pavlič, Marjanović, Djurović, Presinger, Mateka-lo, Lehr, Rajlić, Šalpur ter Vidović. Proti tej najstorici bo postavil domači klub tudi svojo najboljšo postavo z vsemi najnovej-šimi pridobitvami: Bernard, Koprivšek, Krivec, Škerl (Mantl), Brunšek, Volkar, Zupanc, Dobraj, Filipović, Bajramović in Antik.

Prepričani smo, da se bo celjsko sportno občinstvo polnoštevilno zbralo na Glaziji. Sportnike in ljubitelje nogometa iz bliž-njih krajev opozajamo na zelo ugodne vze-ze v vlaki in avtobusi. Tekma bo ob vsa-kem vremenu. Ob 15. bo predtekma dveh mladinskih moštev.

Sportna proslava

v Trbovljah

Dask proslavlja 10 letnico

Delavski atletski sportni klub »Dask« v Trbovljah proslavlja v dnevi 13., 14. in 15. t. m. desetletnico svojega obstoja. Pri tej priliki priredi drevi ob 19. prosvetni večer z zelo pestrim sporedom v Delavskem do-mu. Jutri bo nogometni turnir klubov Ko-vinar (Jesenice), Svoboda (Ljubljana), Retja Trbovelj in prireditelja. Ker so moštva precej izenačena, se pričakuje lepe in napete borbe. V ponedeljek bo gostovalo v Trbovljah moštvo SK Ljubljane proti moštvo Daska. Ker je moštvo domačinov okrepljeno po novih močeh, upamo, da bo dovolj dovolj odpora izvrstnim ljublj-anom. V ponedeljek zvečer pa bo veselica v Delavskem domu. Igrala bo odlična de-lavska godba. Pokroviteljstvo nad vso pro-slavo je prevzel g. inž. Szekely, kar je vredno vse pohvale, ker je s tem pokazal veliko razumevanje za trboveljski sport.

Občinstvo se vabi na čim večji obisk vseh jubilejnih prireditev »Daska«.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

V nekaj vrstah

Iz »Službenega vestnika« LNP posme-mamo, da so na zadnji seji podsavznega poslovnega odbora preložili začetek letoš-nega prvenstvenega tekmovanja v I. raz-redu od 21. avgusta na 4. septembra. Sklad no s tem so bili preloženi tudi vsi ostali termini, tako da bodo zadnje prvenstvene tekme odigrane šele zadnje tri nedelje v mesecu marcu 1939. Termin 16. oktobra je bil sploh rezerviran za podsavezni dan. Ta preložitve je bila mogoča zato, ker so na zadnjem občnem zboru LNP sprejeli sklep, po katerem se bodo finalna tekmo-vanja najboljših klubov iz vseh treh po-dsavnih skupin vršila po lokalnem siste-mu in ne več, kakor doslej, po sistemu na točke. Zaradi tega bo za finalne tekme treba nekaj terminov manj in tako je bilo mogoče začetek tekmovanja odgoditi v prvo polovico septembra, kar bo gotovo pri-šlo samo v dobro vsem nastopajočim moštvom.

»Sportista«, službeno glasilo JNS objav-lja, da so se Bask, BSK in Jedinstvo pri-tožili proti spremembi izzrebanega vrste-ga reda v tekmah za državno prvenstvo, ki jo je savez za termin 20. novembra sa-molastno izvedel, da bi bile tekme razde-ljene bolj privlačno in koristno. Na prito-žbo prizadetih klubov pa je sedaj JNS gle-de tega termina svoj sklep spet preklcal in tako bosta ta dan ligaske tekmi, v kate-rih nastopajo omenjeni trije klubi spet po starem, namreč v Beogradu med Ju-goslavijo in Gradjanskim ter v Splitu med Hajdukom in Jedinstvom. Druga spre-memba glede tekme med Ljubljano in Haškom v Ljubljani na dan 27. 11. t. l. osta-ne v veljavi.

Danes in jutri bodo v Smederevu velike veselaške tekme, in sicer za državno in nacionalno prvenstvo Jugoslavije v vseh veslaških disciplinah. Udeležba bo zelo velika iz vseh veslaških središč in bo startalo okoli 200 veslačev.

Kombinirano moštvo Jugoslavije in BSKa je na povratku iz Litve in Poljske igralo še v šleski Ostravi in tamkaj zma-galo nad enajstorico enakega imena z 2 : 1.

DOGODKI V LONDONU

Iz sporeda na evropskem plavalnem prvenstvu v Londonu moramo naknadno za-beležiti še izide tekmovanj v sredozvečer. V skokih s 3 m deske je zmagal Neme-c Weiss s 148,02 točke, naš Branko Žiberl je zasedel šesto mesto s 96,66 točke za Hasterjem (Nemčija), Hodgeom (Anglija), Hidgejem (Madžarska) in Andrejem (Francija). — V finalu na 200 m prmo je zmagala Danka Sörensen s časom 3:05,4 pred Angležinjo Storey in Holandko Waal-berg. V stafeti 4x200 m za moške si je priborila evropsko prvenstvo nemška sta-feta s časom 9:17,2, naslednja mesta pa so zasedle Francija z 9:22,6, Anglija z 9:24,6 in Madžarska z 9:29,6. — V četrtek so imele predtekmovanja ženske na 400 m prosto, v katerih so plavale najboljše Dan-ka Hveger (5:21,8), Holandka Van Veen (5:26,8) Belgijka Caroen (5:29,7) in Dan-ka Arndt (5:45,2). — V waterpolu so Ma-džari zmagali nad Francozi s 5 : 0, Holan-dci nad Angleži s 4 : 3 in slednjič Bel-gijci nad Francozi s 3 : 2.

Tečaj v reševanju utopljenecv za sport-nike. Plavalna šola razpisuje tečaj za sport-nike, ki se žele izvežebati v reševalnem plavanju, to je v vseh potrebnih va-jah za reševanje utopljenecv. Tečaj se pri-čne dne 18. t. m. in bo trajal do 25. t. m. Tečaj bo v kopališču SK Ilirije. Tečaj tra-ja dnevno ob 18. ter je vsakokratna vstop-nina v kopališče za tečajnike din 2, drugih pristojbin ni. Tečaj vodi g. dr. B. Sko-berne in trener Grosske. Prijave je oddati v kopališču SK Ilirije na naslov I. jugosl. splošne plavalne šole.

Zaključne mladinske tekme tečajnikov šole. Plavalna šola priredi v soboto dne 27. t. m. ob 17. zaključne plavalne tekme vseh udeležencev letošnjih plavalnih tečajev v šolskih počitnicah od junija do avgusta. Vsi oni, ki se žele udeležiti teh tekem mla-dince, naj se prijavijo v kopališču do 20. t. m., da se razdele v skupine, v katerih bodo nastopili in pripravijo za kratek tren-ing. Tekme bodo kratke in lahke, ustre-zajoče razvoju posameznika. Udeleženci prejmejo skromne nagrade. Tekme so jav-ne in bodo dostopne občinstvu proti vstop-nini din 2 za

JACKSON GREGORY:

HČI SOLNCA

Roman.

Bruce je prikimal. Polagoma se je umiril in je slabe volje stal ob ranjencu. Kendric je stopil iz hiše in tiho gledal, kako zublji do kraja požirajo Brucejeve skednje. Težko mu je bilo pri srcu. Prvi prijatelj je ležal tam s kroglo v rami, ustreljen kot član roparske tolpe; drugi pa, tako je vse kazalo, je s svojimi upi pravkar izgubil tudi svojo dobro, mladeniško naravo. In oba je uničila pokvarjenost ženske. Ženske? Ko je tako tehtal razdejane, ki ga je prizadejala, se mu je zdela kakor zli duh. Z grozo se je domislil njenega žarečega pogleda, ki je premagal skoro vsakogar. Privikrat se je tedaj zasačil pri slutnji, da so ji morda v resnici lastne nadnaravne moči — po svojem značaju pač ni bila slična človeku.

In vendar se mora po vsem tem, kar se je bilo pripetilo, vrniti k njej. Zapustiti mora Twistija Barlowa z njegovo rano in Bruceja Westa, ki je bil prišel na beraško palico, in prav na povelje Zoraida, ki je uničila oba. Z zoro mu poteče dopust teh štirindvajsetih ur. Izprva je nameraval, prebiti večer z Brucejem Westom in ponoči odjezditi nazaj. Tedaj se je šele domislil, da so napadali uropali tudi njegovega konja. Zdaj bo moral tehe dvajset milj do ranche Montezuma opraviti peš.

»Potem moram pa takoj na pot,« se je naglo odločil. Da ima dovolj tehtnega opravičila za zamudo, mu niti na misel ni prišlo. Dal je bil besedo in jo je hotel držati, kar mu dopuščajo moči. Kendric je bil mož, ki je zmerom poskušal tudi vse, kar je bilo skoraj nemogoče na prvi pogled. Prav nič mu ni bilo nerodno, da se mora pred časom posloviti. Ničesar ni mogel storiti za Bruceja, a kar je imel opravka še s Twistijem Barlowom, je lahko odložil.

Ko se je hotel vrniti v hišo, je iznenada opazil svetel plamenček v polju. Plamen je stal na mestu in Kendric se je zbal, da grozi nov požar.

»Saj to niso razbojniki, to so norci, hudiča, si je rekel. «Posušeno travo so zapalili.«

Lučka pa ni niti rasla niti pojema, še plamen ni plapolal, temveč je mirno gorel kakor v svetilki. Previdno je stopil proti njej in se ves čas skrbno držal teme. Kmalu je spoznal, od kod prihaja luč. Na veji drevesa je visela svetilnica. Onkraj luči je opazil temen predmet, ki se je premikal. Razbral je obrise konja. Stopil je bliže. Sedlo je bilo prazno, žive duše nikjer. Morda se skriva kdo za debelom hrasta ali pa gori v vejah, si je mislil. V srcu si je Kendric vroče želel, da bi bilo tako. Pripravljen je bil, da poročuna z vsakim zamudnikom iz Zoraidine tolpe. Srce mu je začelo živahneje biti ob misli, da bi utegnil biti celo Rios ali Escobar.

Stopil je okrog hrasta, pregledal njegovo vejevje — nikogar nikjer. Nazadnje je stopil k privezanemu konju. Bil je njegov ob Rey, žrebec, ki ga je bil prinesel sem. Bil je osedlan in obuzdan, ob sedlu so bile pritrjene ostroge. Ob svitu luči je Kendric

opazil še nekaj kraj ostrog: majhen šopek modrega poljskega cvetja, z belim trakom povezan.

Besen je vrgel cvetice na tla in jih pomandal. Bilo mu je, kakor da so kosček Zoraida, in dražilo ga je, da so ga spominjale nanjo. popek ga je bil opozoril, da je čas povratka. Zgrabil je za vajeti in sedel na konja, da bi bil čim prej doma; morda bo potem toliko brže prišla ura svobode. Bruceja je hotel še naprositi, naj mu da puško; z njo in s svojim samokresom bi že lahko kakšno zagodel družali, pa če se tudi vsi spravijo nadenj.

Poklical je Bruceja.

»Svojega konja sem našel; pustili so mi ga,« je rekel, ko je Bruce stopil iz hiše. »Ker se že moram vrniti, je najboljšje, da se takoj odpravim na pot. Poskrbi za Barlowa. Bil je mož in bo morda spet še nekoč, če se bo znal iztrgati vsemogočnim čarom te ženske. Posodi mi puško, če jo lahko pogrešiš. Videla se bova, kakor hitro mi bog to nakloni. Dolej pa na svidenje!«

»Na svidenje, Jim,« je žalostno rekel Bruce. Prišel je puško in mu jo izročil brez besede. Kendric je odjezdil v noč.

V gorovju so ga spet ustavili na poti. Nekdo mu je s svetilnico posvetil v obraz. Nato je lahko odjezdil dalje in nekdo je še zaklical za njim:

»Viva la senorita!«

Zdaleč je v ravnini uzrl luči in jih prepoznal. Sijale so iz štirih stražnih stolpov. Ko je prispel, so bila vrata zaprta, a na njegov klic je prišel nekdo in mu odprl. Ko je razjahal, je puško skril v grmovje. Eden izmed hlevarjev je odvedel konja. Bila je polnoč, ko je stopil v hišo. Šel je skozi ve-

liko dvorano, ki je bila še vsa razsvetljena. Skozl odprta vrata je videl, da je tudi v sosednjih prostorih še luč. Ni bilo čuti ne koraka ne glasu. Vse je bilo tiho.

Vedel je, kje utegne biti Zoraida; najbrž sta tudi Rios in Escobar pri njej. Držal je besedo in se je kakor vdan pes vrnil v svojo ječo. Pa zakaj ne bi poprijel nepričakovane prilike, ki se mu je nudila, in bi poskusil pobegniti? Zoraida najbrž ni že tako zgodaj pričakovala njegovega povratka. Pod pazduho je imel skrit samokres, v grmovju je imel spravljeno puško. Razume se, premagati bi moral mnogo nevarnosti in težav; a če je sploh kdaj — zdaj je prišel najugodnejši trenutek.

Ce bi le vedel, kje spi Betty Gordon. Vlti ji mora poguma, preden jo samo pusti med temi tolovaji, zagotoviti ji mora, da gre samo zanjo roke pravice iskat. A če bi želela ali celo hotela, z njim tvegati beg, bo zastavil vse svoje moči, da jo spravi na varno. Tiho je šel po dvorani. Skozl sobo s klavirjem je hotel priti do spalnice. Če mu bo sreča vsaj malo naklonjena, bo že našel jetnico.

Ko je pravkar hotel stopiti iz sobe, je privikrat začul glasove, ki so prihajali od daleč. Debeli hrastova vrata so sicer ubijala zvok, vendar je lahko razločil glasova dveh prepričajnih se mož. Ko je ujel glasnejšo besedo na uho, je prepoznal Ruiza Riosa, po ostrem odgovoru je odkril Escobarja. Pa kaj njemu mar, če se spoprimeta onadva? Prej ali slej je itak moralo priti do tega. Oba sta bila surova in pogledi, s katerimi sta merila drug drugega, so izražali malo prijateljstva. Dva uporna duhova, ki ju je samo Zoraidina volja držala v mejah. In zdaj Zoraida ni bilo tu.

Celjska posojilnica d. d. v Celju

RAZPISUJE ODDAJO

zidarskih, težakih, železobetonskih, tesarskih, krovskih in kleparskih del za napravo dozdika k veliki dvorani Narodnega doma v Celju.

Proračunski nastavek in podrobni načrti se dode pri ravateljstvu Celjske posojilnice d. d. v Celju. Zapečatene ponudbe je treba vložiti do 23. VIII. 1938. do 12. ure dopoldne istotam.

Mali oglasi

Kam pa, kam?

Beseda 1 Din. davek 3 Din; za šifro ali daja nje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kam pa kam?

Tri dni in tri noči žegnane na Pšati! Zato sbratje dajmo Janežiča obiskati, dne 14., 15. in 16. 18778-18

Na Rakitno

voz avtobus ob pol 7. zjutraj v nedeljo in ponedeljek. Povratek ob 8. uri zvečer. Prijave telef. 36-98. 18845-18

Službo dobi

Beseda 1 Din. davek 3 Din; za šifro ali daja nje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kuhinjskega šefa

privatnega, sposobnega za samostojno vodstvo restavracije in buffeta, sprejme nov hotel v velikem mestu v Jugoslaviji. Eventualno se mu da v najem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Velik promet«. 18862-1

Več gospodov

verzanih v zavarovalni stroki, iščemo, kateri želijo stalne namestitve. GLASTON zavarovalnica, Gl. razst. Ljubljana, Mestni trg 17. 18646-1

Slaščičarski pomočnik

dobi takoj stalno mesto pri K. Mantel, Celje, slaščičar. 18762-1

5 pleskarskih pomočnikov

izvešanih, sprejme takoj Mrak Stane, Ljubljana, — Pred škofijo 19. 18777-1

Začetnico

iščemo za pisarno v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj 824«. 18824-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din; najmanjši znesek 12 Din.

Blagajničarka

a prakso, išče nameščenja v trgovini ali restavraciji — Gre tudi zven Ljubljane. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Perfektna v nemščini«. 18833-2

Službo

vzgojiteljice ali v pomoč in postrobo k starejši d. mi ali gospodu, išče simpatična gospodinja s perfektnim znanjem slovenskega in nemškega jezika z dolgotrajno prakso. Ponudbe poslati na Ljubljana, poštni predal 69. 18706-2

Diplomiran tehnik

točen v izračunu vseh vrst zobatih koles ter drugih strojnih elementov, s prakso na strojništvi, univerzalnih rezkalnih strojih ter skobelnih strojih, sposoben za obratovanje, želi stalne namestitve. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 18808-2

Vajenci (ke)

Beseda 1 Din. davek 3 Din; za šifro ali daja nje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vajenca

krepkega in zdravega, s primerno šolsko izobrazbo, iz poštene družine, sprejme takoj trgovina z mešanim blagom Anton Vodenik, Petrovce pri Celju. 18848-44

Frizersko pomočnico

in brivskega pomočnika — sprejemem takoj. Sprejemem tudi pridnega vajenca. — Koman, Poljanska 13. 18843-44

Kupim

Beseda 1 Din. davek 3 Din; za šifro ali daja nje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Staro medenino

krom, baker in cink, kupi vsako količino po najvišjih cenah Rupena Lutz, Ljubljana VII, Šiška. 18841-7

Ia bukovo oglje

potrebujemo frico vagoni Split, Ceni. Ponudbe na »Zvijezda« trg. drv in oglja Split, Krešimirova 5-I. 18753-7

Stiskalnice za seno

kupim takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 18851-7

Klasiče

INO-INVENCIONE JACOGRAFIA — 23. 18848-44

Auto, moto

BSA motor malo vožen, »Blue Stare, brezhiben, prodam. Kunc Stanko, Dol. Logatec. 18767-11

Avto Graham

Supercharger petdeseden, v dobrem stanju, prodam, ker se vrnem v Ameriko. — Cena zmerena. — Informacije garaža Lojze, Miklošičeva c. 36 ali Strazišče 241 pri Kranju. 18687-10

Motorno kolo

500 ccm, prav dobro ohranjeno, prodam ali zamenjam. Poljanska c. 51 — Ljubljana. 18868-10

Kapital

Bančno kom. zavod MARIBOR Aleksandrova cesta 40 kupi takoj in plača najbolje hranilne knjižice bank in hranilnic vrednostne papirje: 10% obveznice, suške, delnice ind. valute vseh držav. Prodaja sreč državne razredne loterije. 18327-16

V najem

Trgovino z mešanim blagom, dobro ideo, na najpomembnejšem kraju, oddam v najem na lgu. Rudolf Kuvic 73. 18806-17

Gostilna Narodni dom v Celju

se odda v najem. Prošnje na: Celjsko posojilnico d. d. v Celju do 30. avgusta 1938 18779-17

Lokali

Trgovski lokal lcp, v najpomembnejši ulici Ljubljane in veliko prazno sobo s posebnim vzhodom, ugodno oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 18825-19

Lep vogalni lokal

z zelo prometnim krajem, v novi hiši, pripraven za trgovino ali obrt, takoj oddam. Poizve se v Mavričevi pisarni, Bežigrad 19. 18819-19

Špecerijsko

staro, dobro vpeljano, na prometnem kraju v Ljubljani, oddam. Cenj. ponudbe pod »Din 30.000« na ogl. odd. Jutra. 18836-19

Posest

Enodružinsko vilo popolnoma opremljeno, ves komfort, v sredini Gorenjske, s krasnim vrtom, ugodno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 18266-20

Enodružinsko vilo

v dobrem stanju, z vrtom v bližini centra kupim proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Enodružinsko vilo«. 18713-20

Večje število parcel

kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in pr. stanovanjskih hiš ter vil, ima napredaj gradbeno strokovno izobražen posredovalec

Kunaver Ludvik

Cesta 29. oktobra 6. Telefon 37-33. Pooblaščen graditelj in sodni cenitelj za nasvete brezplačno na razpolago. 25-20

Enonadstropno hišo

prilagojeno za trgovca, blizu mesta, prodam. Polovica na mesečno odplačilo. — Polovica na mesečno odplačilo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ugodno 30«. 18830-20

Gostilna

z velikim posestvom, lepimi obraščeni gozdovi, travniki in njivami, ob glavni cesti, 10 minut oddaljeno od postaje Poljčane, ugodno napredaj. Ponudbe na podružnico Jutra Trbovlje pod »Gozde«. 18633-20

Stanovanje

Beseda 1 Din. davek 3 Din; za šifro ali daja nje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Enosob. stanovanje

oddam 1. septembra. Križevniška ul. 11, II. nadst. desno, druga vrata. 18796-21

Dvosob. stanovanje

z vsemi pritliklinami v Gregorčičevi ulici 12, I. nadstropje za 1. september. 18768-21

Stanovanja

Beseda 1 Din. davek 3 Din; za šifro ali daja nje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

3-sobno stanovanje

iščem v bližini mestnega centra. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mirna stranka 4«. 18817-21a

Dvosob. stanovanje

s pritliklinami (kopalnico) iščem v Trnovem ul. v bližini 1. septembra. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Mladi zakone«. 18673-21a

Sobo odda

Beseda 1 Din. davek 3 Din; za šifro ali daja nje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom, oddam eni ali dvema osebam. — Nebotičnik, 5. nadst. 18728-23

Lepo sobo

z elektriko in parketom, oddam solidni osebi v sredini mesta. Mestni trg 17, I. nadstropje, vrata 8. 18823-23

Opremljeno sobo

oddam, Fugnerjeva ul. št. 13, II. nadst., vrata 15. 18788-23

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom, oddam. Cesta 29. oktobra 13 pritličje. 18842-23

Prazno sobo

lepo, solčno, s posebnim vzhodom brez štedilnika — oddam za september. Riharjeva 2, za Obrtno šolo, ob Gradaščici. 18865-23

Opremljeno sobo

lepo in solčno, z elektriko, oddam dvema osebam. 90 din za osebo mesečno. Trnovo, Cesta na Loko 22. 18867-23

Sobo

z eno ali dvema posteljami, poceni, takoj oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 18827-23

Opremljeno sobo

oddam blizu sodej. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 18731-23

Sobe išče

Večjo prazno sobo (ne izpod 20 kv. m) ev. s kopalnico, išče starejši samski gospod — pogoj mir in po možnosti severna stran. Tudi izven centra, toda blizu cestne železnice. Za 1. oktober event. 15. september. — Ponudbe z označbo cene na ogl. odd. Jutra pod št. 3000«. 18844-23a

Dijaške sobe

Dijaško stanovanje v Ljubljani z vso opremo in souporabo klavirja, — iščem za »in« petošolca in hčerko šestoletnice. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Hčerka in sine«. 18675-22

Za 14letno dijakinjo

trgovske akademije, iščem opremo pri boljši rodbini, kjer bi imela dobro nadzorstvo in tudi nemško konverzijo. Pisemne ponudbe poslati na ogl. odd. Jutra pod »Akademijac«. 18765-22

Dopisi

Vsaka beseda 2 din; davek 3 din; za dajanje naslova 5 din; najmanjši znesek 20 din.

Joca

dvignite pismo v ogl. odd. Jutra, Ščelenburgova. 18842-24

»Odmeve«

G. Rud. N. Dopis je namenjen Vam a ne g. S. Lj, ki nima z dopisoma nobene zveze. Naslov je bil vložen v napadna oglasa. Dopis smo Vam poslali. Dopis širje »Marib. nar. Tabor 1938« naj se dvigne v ogl. odd. Jutra. 18684-24

Dobro situirana!

Dvignite pismo! 18800-24

Informacije

Beseda 1 Din. davek 3 Din; za šifro ali daja nje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Za dolgoro

ki jih bo delala moja žena Lenč, nisem plačnik. Henrik Krauskopf, brivec, Zagorje ob Savi. 18822-31

Razno

LAHKA LETNA OBLAČILA, vetni suknjiči, perilo itd. prodaja najceneje Presker, Sv. PETRA C. 14.

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA KNAJLJEVA 5

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

Poglejte, ta temen seč, to rdečkasto goščo

Ako je seč moten z rdečkastimi ali peščenimi ostankom, ako je temne barve, ako vsebuje bele kosmiče — je to znak, da ledvice slabo delujejo in to je opomin za prihod revme.

Tako artrično stanje, katero se čisto opazi pri starejših ljudeh, se more preprečiti z uporabo URODONAL, kateri pomaga ledvicam pri razkrajanju sečne kisline. Zelo lahko je izvršiti preiskavo vašega seča. Ta preiskava je neobhodno potrebna, ako nečete kasneje trpeti. Zadostuje, ako boste pustili izvestno količino seča, da stoji mirno deset do dvajset ur v steklenici ali porcelanasti posodi.

Ko ta čas poteče, lahko opazite v nepravem seču goščo in kosmiče, katere smo omenili zgoraj.

Ako je moten — takoj nesite steklenico seča hranjenega 24 ur, vašemu zdravniku ali lekarnarju, da ga analizira.

ter prične uporabljati

URODONAL

kateri čisti ledvice in očisti kri, razkrajajoč mokračno kislino

Etablissement Chatelain, dobavitelj pariških bolnic, Paris: 22 Grands Pris

Dobiva se v vseh lekarnah. Zastopniki »STERILAB«, kemično-farmaceutski laboratorij, Beograd.

Oglas reg. pod št. 2979 od 25. februarja 1932.

ZAHVALA

Vsem, ki so kakorkoli pokazali sožalje in ljubeznivo pomoč za dolgotrajne bolezni in ob prezgodnji smrti

Jožefa Kramperška

ZEL. KRETNICA V POKOJU,

zlasti še zdravniku dr. Francu Svetini, načelniku žel. postaje v Sv. Juriju pri Celju g. Francu Bolki, g. Uraču in stanovskim tovarišem se najtopleje zahvaljuje

VDOVA, HČERKE in SORODSTVO.

V Sv. Juriju pri Celju, na dan pogreba,

dne 11. avgusta 1938.

Točno plačaj »Jutru« naročnino, varuj svojcem zavarovalnino!

ZAKLETI GRAD

Medtem ko se profesorji lotovajo novih eksperimentov s Horacijem, se Mikl priprave v laboratorij.

Izvoli, dragi Horacij!

Da. Ljudje, ki žive v steklenih hišah, ne štejejo svojih piščet, dokler se krave ne pridejo zraven.

Prav